

Še več intrig.

ODKRITJE NOVIH NEMŠKIH INTRIG. — ŠVEDSKI POSLANIK V MEHIKI JE POMAGAL. — AMERIŠKA VLADA IMA DOKAZE, DA JE CRONHOLM IZDAJAL ZAVEZNIŠKE NOVICE. — NEMŠKI POSLANIK GA JE PRIPOROČIL ZA ODLIKOVANJE. NI IZGUBIL SIMPATIJ DO NEMČIJE.

Washington, D. C., 14. septembra. — Danes je državni department v Washingtonu razkril, da je nekdo drugo osebo, ki je delovala v prid Nemčije. To je bivši švedski poslanik v Mehiki, Folke Cronholm.

Brez vsakega komentiranja je državni tajnik objavil danes prepis pisma nemškega poslanika v Mehiki, pl. Eckhardta. Pismo, ki je bilo naslovljeno na nemškega državnega konclerja, in je bilo pisano 8. marca 1916, se glasi:

Cesarsko poslanstvo v Mehiki.

Njegovi ekselenciji državnemu kanclerju. Gospod Folke Cronholm, tukajšnji švedski poslanik, odkar je prišel tu-sem, ni še omadeževal simpatije do Nemčije in je stopil v ozke zveze s tem poslanilstvom.

On je edini diplomat, potom katerega morejo priti informacije iz sovražnega tabora. On tudi deluje kot posredovalec v uradnem diplomatskem obveščanju med tem poslanilstvom in Vašo ekselencijo.

V tem poslu mora iti vsakokrat osebno na brzojavni urad, ne redko tudi pozno ponoči, da more oddati brzojavke. Gospod Cronholm je bil prej v Pekingu in Tokio, tu je bil odgovoren za predhodne priprave, ki so potrebne v vsakem oziru za zastopanje njegove dežele.

Predno je prišel sem, je vodil generalni konzulat v Hamburgu.

Gospod Cronholm ni še dobil švedskega odlikovanja; do sedaj ima samo kitajsko odlikovanje. Upam se predložiti Vaši ekselenciji nasvet, da ga predložite. Njegovemu Velicanstvu ime gospoda Cronholma, da se mu podeli kronske red druge vrste.

Vendar pa želimo, da se ne bi vznemirilo sovražno sumničenje, da se drži tajno izdaja podelitve odlikovanja do konca vojne, ako bo odločitev naklonjena mojemu nasvetu.

To pomeni, da se o stvari ne sme poročati nikomur drugemu kot prejemniku in njegovi vladi in tudi njemu samo pod tajnim pečatom. Objava podelitve pa se naj odloži do konca vojne.

Zelo bom hvaležen Vaši ekselenciji, ako se mi pošlje brzojavno sporočilo o odlikovanju, katero tako zelo pripočam z ozirom na okoliščine, katere sem zgoraj popisal.

Von Eckhardt.

Z ozirom na to objavo državnega departmenta je švedski poslanik baron Akerhielm podal sledečo izjavo: — Baron Akerhielm ne ve o stvari prav nič in mu je popolnoma nova. Obenem pa hoče naznaniti, da je švedska vlada odslavila gospoda iz diplomatske službe v januarju 1917.

Bilo je le nekaj ur potem, ko je državni department razkril nove švedske mahinacije, ko se je švedski poslanik baron Akerhielm zglašil v zunanjem uradu in je rekel državnemu tajniku Lansingu, da je prejel od švedske vlade zelo pokvarjeno besedilo izjave o pošiljavi nemških poročil skozi švedsko poslanstvo v Buenos Aires.

Želel je, da odloži poročilo tega besedila, dokler ni objavljeno angleško besedilo. Njegova brzojavka je bila pisana v francoskem jeziku.

Odgovor državnega departmenta poslaniku in švedski vladi je imel obliko odkritja Eskhardtovega poročila prejšnjemu nemškemu kanclerju Hollwegu.

Govori se, da je to odkritje podvzvalo krizo v odnosih med zavezniki in Švedsko.

Državni tajnik Lansing je objavil besedilo pisma, ne da bi bil prej o tem obvestil švedskega poslanika. Zaradi tega je bil baron Akerhielm zelo začuden, ko so mu pokazali razkritje državnega departmenta.

Spočetka je zabilil vsako izjavo. Pozneje je šele povedal, da je bil prejšnji švedski poslanik Cronholm v januarju odpuščen iz diplomatske službe.

Pozneje je Cronholm prišel v Združene države in se sedaj nahaja nekje v Californiji.

Švedsko poslanstvo je nameravalo izdati vladno izjavo o švedskih in nemških mahinacijah v Buenos Aires, zaradi drugega razkritja pa se je objava opustila.

Uruguay zapleni nemške ladje. Montevideo, Uruguay, 14. sept. — Mornarji urugvajske republike so v kratkem šli na krov nemških ladij, ki se nahajajo v tukajšnjem pristanišču, ker je vlada izvedela, da jih nameravajo potopiti. Posadke osmih ladij so prepeljali na suho in oblasti so prevzele kontrole nad ladjami. Mnogo delov strojev so našli na ladjah. Sinoči so se vršila na več krajih zborovanja, na katerih je prišlo do demonstracij proti Nemčiji. Oblašeno njihovi potrebam tešiti so vzdržale mir.

Oborožena sila Zdr. držav.

Združene države imajo 819,887 mož v armadi ter 254,265 v mornarici in vsi ti so prostovoljci.

Washington, D. C., 14. septembra. — V mnenju, da dežela ne razume in ne pojmi resnične sile združenih držav glede mornarice in armade, je predložil danes načelnik Bent hišnega vojaškega komiteja kongresu izjavo za publikacijo. Ta izjava temelji na uradnih informacijah ter se glasi v njej:

— Dne 6. septembra 1917 je bilo v redni armadi, milici ter v rezervnih zborih armade 819,887 mož in 741,053 vpisanih mož. V mornarici je bilo 141,567 vpisanih mož, 41,473 mornariških rezerv ter 14,500 mornariške milice v zvezni službi.

V obrežni straži je bilo 5000 mož, v sanitetnem zboru 6500, kar tvori skupaj 209,430. V mornarici je bilo približno 12,000 častnikov in v mornariškem zboru 1066.

Z drugimi besedami je imela armada s častniki vred 819,887 mornarica pa 254,265 mož. Pred imenovanjem časom ni bilo v vezelbah taboriščih niti enega izrečane vojaka.

Washington, D. C., 14. sept. — Izvzemši izurjene mehanike se ne bo sprejemalo nobenih nadaljnjih rekrutov za mornarico in sicer za dobo treh mesecev. Več ljudi bo potrebna potem, ko se bo izvršilo potrebne poprave na nemških trgovskih ladjah, katere se bo uporabljalo kot transporte. Šele prihodnje leto bo potreben nov poziv za pristop v ameriško mornarico.

Francoska fronta.

Pariz, Francija, 14. septembra. Na desnem bregu Mozele blizu Verduna so Nemci po hudem bombardiranju naskočili francoske pozicije, katere so odvzeli Nemcem pred nekaj dnevi v okolici Caubieres. Na fronti 500 metrov se je Nemcem posrečilo zasedi prednje francoske zakope. Boji se nadaljujejo.

Tudi v Champagne je artilerijsko streljanje zelo živahno, posebno se v bližini Monsa.

Na fronti severno od reke Aisne so danes zjutraj Nemci vprizorili ljut napad pri Casemates. Napad je bil odbit v bajonetnih bojih. Nemci so imeli zelo velike izgube.

V Champagne so Francozi vdrl v nemške zakope pri Navarin in so vjeli nekaj vojakov.

London, Anglija, 14. septembra. Angleški letalci so v noči 12. septembra bombardirali vojaške naprave v Ghistelles in letališče pri Thourout. Vsa letala so se vrnila.

Feldmaršal Haig poroča, da se ni dogodilo nič posebnega.

Wilson in Nemci.

Amsterdam, Nizozemsko, 14. septembra. — Vspričo celih budornikov osebnega zabavljanja na predsednika Wilsona v nemškem časopisu je povsem osamljena izjava lista "Zeitung", ki izhaja v Hannoveru in ki se glasi:

"Nemški narod bi ne smel dovoliti, da ga spravljajo v slepo jezo napram Wilsonu, kajti jeza je neupravičena in tudi brezsmiselna. Po vsem, kar se je zgodilo, zasluži Wilson, da se ga označi kot najbolj poštenega izmed vseh naših sovražnikov."

Nemški listi v Berlinu so objavili to vest edinele, da izlizejo celo poteke strupa na uradnika dotičnega lista.

Nemška pokliče Luxemburg.

Amsterdam, Nizozemsko, 14. septembra. — Nemški zunanji minister dr. Kuehlmann je naprosil argentinsko poslanstvo v Berlinu, da naj brzojavno sporoči nemškemu poslaniku v Argentini grofu Luxemburgu, da se naj vrne v Nemčijo, da bo osebno poročal o delovanju.

Argentinska vlada je bila tudi napredna, da naj skriži za varno potovanje poslanika.

Gabriel padel.

Strahovita bitka sa goro. — 20. dnevi boji. — Pomagali Nemci in Turki. — Velikanske žrtve.

Washington, D. C., 14. sept. — Po hudih bojih so Italijani slednjič zavzeli vrh Gabriela. Gabriel je bil eden treh vrhov, ki so obvladali furlansko planjavo. Sv. Gora je padla 26. avgusta. Avstrijeem ostane še Štaniel, ki brani Italijanom pot do Trsta.

Laški poslanik je rekel, da je zavzetje Gabriela največja zmaga v sedanji vojni.

Avstrije pa še vedno drže nekatero postojanke na vzhodnem pobočju Gabriela; toda vzdržati jih ne bodo mogli.

Padec Gabriela pomeni za Avstrije veliko izgubo, kajti s te gore se obvladuje vsa goriška dolina in laska artilerija more obstreljevati avstrijske postojanke. Boji za Gabriel so trajali 20 dni. Avstrije so bili deloma v defenzivi, deloma pa so vprizorili protinapade. Pomagali so jim tudi Nemci in Turki in pošiljali so močne oddelke proti laškim pozicijam naproti pobočju hriba, toda Lahovi niso mogli vreči nazaj.

V Trnovskem gozdu so Avstrije postavili mnogo artilerije, toda ubraniti ni mogla laški infanteriji, da ne bi zavzela tako važne postojanke kot je Gabriel.

Laško uradno poročilo piše o teh bojih sledeče: "Ko so pretečeni teden Lahji zavzeli Dol in Ggar, je bila zapeljena usoda Gabriela. Navzlic močnemu artilerijskemu ognju iz Trnovskega gozda in na vrhu Gabriela samega so laški oddelki pehote prodrali proti vrhu."

Razume se, da so bile strašne izgube, toda pehota je drvila dalje, dokler ni prišla na severozapadni greben gore. V tem trenutku je avstrijsko vrhovno poveljstvo izprevidelo, da so postojanke na Gabrielu v resni nevarnosti.

Iz obrambnih bojov so Avstrije prešli v ljute protinapade, katerih so se vdeležile najboljše in izbrane avstrijske čete.

Gora je napolnjena človeško krvjo. Težko, da je bila kaka bitka na evropskih bojiščih za obe strani tako draga kot na Gabrielu. Prišla se je 26. avgusta in še vedno traja z vso silovitostjo, nezmanjšano energijo z laške strani in obupnim odporom od strani Avstrije.

Laško vrhovno poveljstvo pa zagotavlja v svojem poročilu, da je zavzete oddelke. Vse avstrijsko prizadevanje ne more več vreči na razmagovite laške armade (1). Zmaga je za Italijane velike važnosti, kajti odpravljene so vse težkoče, pod katerimi so se borile do sedaj laške čete.

Gabriel olajšuje dohod v Furlanijo. Z zavzetjem Gabriela je odstranjena vsaka nevarnost, da bi Avstrije v tem okraju še mogli pričeti s kako ofenzivo (1).

Rim, Italija, 14. septembra. — Na celi fronti so hudi nalivi zelo ovirali vojaške operacije.

Nemci streljajo na rešilne čolne.

London, 14. septembra. — Danes sta se objavila dva slučaja, da je nemški podmorski čoln streljal na mestvo potopljenih ladij, potem ko se je podalo v rešilne čolne.

Podmorski čoln je v ponedeljek ob angleški obali potopil parnik "Jane Williams". Nato je podmorski čoln nameril top na rešilni čoln, v katerem se je nahajalo 6 mož posadke; trije so bili ubiti, drugi trije pa nevarno ranjeni.

Naslednji dan je bil potopljen parnik "William" iz Dublina. Nato je bil oddan strel na rešilni čoln, ranjen pa je bil samo eden.

Mednarodna katoliška konferenca.

Rim, Italija, 14. septembra. — Il Resto del Carlino je prejel za neslišno poročilo, da papež ne odobruje avstrijski nasvet za mednarodno katoliško konferenco v Švici.

Papež Benedikt je dejal, da ne želi, da bi bil Vatikanov deli svetel in svet.

Centr. države in mir.

Centralne države odobrujejo papežev predlog. — Približajo se zaveznikiškim pogojem. — Odgovor.

Amsterdam, Nizozemsko, 14. septembra. — Po poročilu iz Dunaja na list "Tijd" se pričinja odgovor centralnih držav na papežovo noto z zatrdilom, da smatrajo papežev poziv za sprejemljivo podlago za mirovna pogajanja.

V odgovoru se pravi, da bodo centralne države v zadevi zasede nega ozemlja, mirovni razsodišč razoroženja in enakih predlogov dale odgovor, ki bo odgovarjal idealom centralnih držav in resni želji po miru, ki bo zagotovil srečo vseh narodov.

Podale se bodo tudi pravne izjave o balkanskem vprašanju, obnovitvi Belgije in o poljskem vprašanju. Toda tudi zavezniški morajo dati odgovor, iz katerega se bo razvidelo, da resno želi miru ter se hočejo pogajati.

Odgovor bodo objavili, kakor hitro papežev nunej na Dunaju da svoje dovoljenje.

Rim, Italija, 14. septembra. — Iz zanesljivega vira se je izvedelo, da je odgovor centralnih držav na poslanico papeža Benedikta dopel v Vatikan. V odgovoru se obljublja obnovitev Belgije, toda Belgija ne bo smela sklepati nikakih vojaških, ali gospodarskih pogodb.

London, Anglija, 14. septembra. Lokal-Anzeiger piše, da je Nemčija v odgovoru izjavila, da nikakor ne želi umešavati se v notranje zadeve drugih narodov.

Armadni kaplani.

Vojni department zahteva 1 milijon 146 tisoč dolarjev, da se plača 593 armadnih kaplanov.

Washington, D. C., 13. sept. — Danes se je izvedelo, da namerava vojni department naprositi kongres za dovoljenje svote \$1,146,000. S to svoto bi se plačevalo armadne kaplane za prvih 687,000 mož narodne armade.

V poročilu se glasi, da bodo nastavili 593 armadnih kaplanov, in sicer v činu prvega poročnika. Kot tak prvi poročnik bo dobil vsak kaplan na leto plače dva tisoč dolarjev.

Te kaplane bodo izbrali ne le z ozirom na njih duhovniške zmožnosti, temveč tudi na podlagi njih telesnih sposobnosti, in sicer iz vrst katoliškega in protestantskega svečenstva.

Vojni department je obvestil zvezni svet kristjanskih cerkva v Ameriki ter tudi Rev. O'Herna, ki zastopa katoličane, da bo kongres najbrže dovolil enega poljskega kaplana za vsakih 1200 mož.

Prej je bil določen en poljski kaplan za vsak polk, a izza časa organizacije ameriških čet v Franciji je vojni department zatrdel, da bi en sam poljski kaplan ne mogel zadosti skrbeti za verske potrebe celega regnenta. Ti kaplani bodo redno vpisani člani vojne sile.

Njih naloga bo brigati se za fizični in duševno dobrobit svojih ljudi, obiskavati jih, kadar bodo bolni, buditi jih duhovne vaje, predno gredo v zakope, ter jim slediti v bitki, ko se bo enkrat pričela.

Rusi morijo generale.

London, Anglija, 14. septembra. Poročilo iz Viborga na Exchange Telegraph pravi, da so ruski vojaiki umorili generala Oravskija, poveljnika 80. divizije, generala Stefanova, poveljnika v Viborgu in pet drugih častnikov, ki so se pridružili Kornilovemu uporu.

Častnike so aretirali in jih prepeljali v mestno hišo z namencem, da jih postavijo pred svet vojaških in delavskih delegatov. Več tisoč vojakov pa je naslojilo polje, katerega strah častnikov in se jih nameri.

Polom ruske ustaje.

VLADI ZVESTE ČETE ZASLEDUJEJO SEDAJ O. STANKE KORNILOVE ARMADE IN PRIČAKOVATI JE SKORAJŠNJE PREDAJE KORNILOVA SAMEGA. — SPOR V RUSKEM KABINETU RADI VPRAŠANJA KAZNI. — ŠTIRJE MINISTRI SO ZAPUSTILI KABINET.

Petrograd, 14. septembra. — Ruski kabinet se je razbil radi vprašanja, kako kazni naj se naloži generalu Kornilovu.

Iz ministrstva so izstopili štiri ministri. Pričakujejo skorajšnje osebne predaže načelnika ustaške armade generala Kornilova. Njegove čete so prestano kopule in sedaj jih je le še pešice.

Vladne čete, ki so pred tremi dnevi zajele glavni stan generala Kornilova, pritiskajo sedaj nanj iz dotične smeri, dočim se nahajajo spredaj druge čete iz Petrograda.

Javnost splošno zahteva, naj se one, ki so odgovorni za proti-revolucijo, strogo kaznuje. Vse kaže, da je bilo to vprašanje, radi katerega je izstopil iz kabineta Nekrasov, nadalje minister za zunanje zadeve Tereščenko, žilvski minister Plkehonov (?), poljedelski minister Černov in prometni minister Gurepjev.

Zadnji je izjavil, da so se umaknili ministri raditega, ker "so čutili, da je nemogoče izvesti povelje Kerenskija, da se odredi gotove odredbe proti Kornilovu".

Pozneje je Tereščenko preklical svojo resignacijo in danes se je objavilo, da je bil imenovan namestnikom Kerenskija. Te gotove odredbe, katere je bil predlagal Kerenski, so se tikale najstrožjih kazni za ustaške voditelje.

To naziranje je javno potrdila izjava Kiškina, voditelja kadetov, ki je sprejel mesto ministra za notranje zadeve v reorganiziranem kabinetu.

Stranka kadetov, to je ustavnih demokratov, na čelu ji profesor Miljukov, je vstrajno zahtevala drastično kaznovanje onih, ki so se strnili proti provizorični vladi. Kiškin je izjavil, da je sprejel mesto "brezpogojno".

List "Izvestija", organ sveta delegatov vojakov in delavcev, je danes izjavil, da hoče generala Kornilov in Lukomski stopiti pred revolucionarni tribunal, da se zagovarjata na obdolžbo vprizoritve protivladne ustaje. Lukomskiju se je ponudilo vrhovno armadno poveljstvo, ko je postala ustaja Kornilova znana, a on je to odklonil ter se pridružil četam svojega prejšnjega poveljnika.

Druga manjša ustaja, katero je vodil general Kaledin, hetman donskih kozakov, se je končala z aretacijo Kaledina v Rostovu. Sedaj se nahaja v varstvu lokalnega sveta delavcev in vojakov. Formalno se poroča, da je imel Kaledin le malo vojakov za seboj.

Kaledin je najbrž skušal pobegniti pred vladnimi silami. General Verhovski, poveljnik distrikta v Moskvi, mu je brzojavil v četrtek:

— Kozaki na levi fronti prodirajo proti Donu, dočim ogroža sovražnik Petrograd. Če pomeni to, da napovedujejo kozaki Rusiji vojno, bom smatral njihov prihod v moj distrikt za ustajo ter odredil neposredno uničenje. Vi veste, da imam na razpolago zadosti sil, da izvršim to. Pričakujem vašega odgovora.

V torek popoldne je postalo znano, da so se pričele Kornilove čete bratiti z vladnimi četami iz Petrograda. To je bil pričetek popolnega razpada ustaške sile.

General Ruski je bil danes imenovan poveljnikom severne fronte ter sledil generalu Klembovskiju. Na južno zapadni fronti pa je sledil generalu Denikinu general Bomanov. Benikina so prijeli ter stavili pod obtožbo izdaje.

Klembovski mora pojasniti številne svoje akcije tekom te kratke ustaje. Vlada je že zahtevala od njega pojasnila, zakaj je dovolil oddelkom ustaških čet, da so odkorakali proti Petrogradu.

Privatno se poroča o izjavi Klembovskija, da je naprosil generala Kornilova, naj mu pošlje dvanajst kavalerijskih divizij v obrambo Rige, da pa je glavni stan to odklonil ter jih rajše poslal proti Petrogradu v upornem namenu.

Ljudski shod.

Češko-Narodno Združenje in Slovaška Liga bosta priredila v nedeljo, dne 16. septembra ob politih popokline v Carnegie Hall vedov". Dolžnost vsakega zavednega govorik bo Mr. Henry Franklin-Slovana v Greater New Yorku je, Beuillen, član francoske poslanc da se tega shoda vdeleži.

Pošiljatelj denarja.

Kakor že znano, ne sprejemamo več denarja za izplačila v Avstriji, Ogrski in Nemčiji.

Lahko pa vedno še izposlujemo izplačila vojnim ujetnikom in drugim v Rusiji, Italiji in Franciji, kakor tudi onim ljudem na Primorskem, kateri bivajo v krajih, ki so zasedeni po laški armadi.

Kadar pošljete denar, priložite tudi dopisnico ali pismo vojnega ujetnika, ker nam s tem pomagata sestaviti pravilni naslov.

TVERKA FRANK BAKEN

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

(a corporation)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko	Za celo leto za mesto New York \$3.00
in Canada.....	Za pol leta za mesto New York... 3.00
Za pol leta.....	Za četrt leta za mesto New York 1.50
Za četrt leta.....	Za inozemstvo za celo leto..... 6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenrednih nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays.

Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisni tres podpis in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagoviti pošilja po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejane bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.Dopisom in pošiljankam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City.

Telephone: 2878 Cortlandt.

Zakaj je Nemčija izgubila vojno?

—000—

Nemčija je že poražena v tej vojni.

Zaman in brezuspešno je zanjo, da naznanja svetu malenkostne vojaške uspehe na fronti ob Rigi ali kje drugod.

Zvonovi, ki zvonijo v Berlinu, so del gledališke predstave, ki nima nobenega stika z resničnostjo in realnostjo.

Vsak dan izgublja Nemčija, — izgublja stalno, vrednosti, katerih bi ne mogla nadomestiti, tudi če bi se polastila z mečem v roki cele Rusije ter izsilila mir, ki bi ji dajal last Evrope iztočno od francosko-italijanske meje.

Nemčija je — trgovca.

Ona mora prodajati svoje blago ostalemu svetu. Kupna ali kupovalna sila sveta pa je v glavnem koncentrirana pri sedanjih sovražnikih Nemčije, — aktivno postojanko, koje izgube bi ne mogla nadomestiti nobena osvojitve ozemlja.

Nemčija je bila leta 1912 eksportni trgovec, ki je eksportiral blaga v vrednosti \$2,100,000,000 ali dvatisoč in sto milijonov dolarjev.

Več kot 50 odstotkov tega blaga je prodala glavnim članom sil, ki so sedaj zvezane proti Nemčiji: Veliki Britaniji, Rusiji, Franciji, Belgiji, Japonski, Portugalski, Kitajski in Združenim državam.

Trgovsko "dobro voljo" proti Nemčiji so zgradili v teh deželah potom potrpežljive kulture tržišče tekoni let.

Na nadaljevanju te dobre volje, na nadaljevanju nemške eksportne trgovine pa ne slonita zaposlenje in prosperiteta milijonov nemških delavcev v eksportnih industrijah.

Na nadaljevanju odtekanja eksportnega blaga pa sloni ter je od njega odvisen zaslužek nemške trgovske morarice in nemških bank ter zaslužek državnih železnic.

Od nadaljevanja eksportne industrije pa je odvisna celo prosperiteta agrarcev, kajti kaj se bo zgodilo z njimi, če bo industrijsko prebivalstvo izgubilo svojo nakupovalno silo?

Ena sama ameriška korporacija, Woolworth prodajalnice, nosi v svoji bilančni knjigi "dobro voljo" kot — predstavljajočo vrednost \$50,000,000.

Koliko bilijonov dolarjev pa bi bilo treba vzeti, da se izračuna vrednost "dobre volje", ki jo je zgradila nemška trgovina?

Koliko bilijonov te "dobre volje" je bilo že izgubljenih — brez upanja?

Von Papen, Boy-Ed, Luxburg, Tirpitz, Zimmermann — vojevanje s podmorskimi čolni, zračni napadi na London — koliko so že stali in koliko stanejo vsak dan nemško cesarstvo?

Pri tem ne gre prav nič za to, če bodo storili proti Nemčiji ekonomsko zvezo, kajti posamezni člani civiliziranega sveta ne bodo kupovali nemškega blaga dokler se Nemčija ne spravi same sebe z nami ostalimi.

Če ne bo ta sprava kmalu prišla, bo sploh nemogoča za desetletja.

—000—

Zgodovina konškrpcije

—000—

Konškrpcija ali žrebanje armad se je pričela leta 1798 v Franciji. V onem času je prešla dežela ravno skozi dolgo in krvavo vojno francoske revolucije, katero so hoteli zadušiti združeni monarhi Evrope.

Francija, pod Napoleonom, je bila zmagovalna, a njena armada je bila izmučena, in postalo je jasno, da je treba uvesti nov sistem rekrutacije, kajti prostovoljno pristopanje ni več zadostovalo.

Tako je predlagal general Jourdan postaviti, s katero se je uvedlo konškrpcijo.

Od istega časa naprej je tvorila slednja temelj vsaki francoski vojaški zakonodaji in v gotovem obsegu tudi sličnim zakonodajam v drugih deželah.

Le s pomočjo strašne sile konškrpcije je Napoleon mogel izvesti vse svoje veličanske vojne, ki so označevale njegovo vladno in potom konškrpcije je po porazu v Rusiji spravil na noge največjo armado do tedanjega časa.

Vsled potrebe so bili tudi drugi narodi prisiljeni slediti vzgledu Francije, in konškrpcija je postala splošna. Pod francoskim režimom je bil vsak državljani v starosti od 20 do 25 let obvezan služiti pet let. Prusija pa je še nadalje razvila silo konškrpcije s skrajšanjem službene dobe ter stavljenjem izurnjenih vojakov v rezervo, vsled česar je polagoma vojaški izurila celo svojo možko prebivalstvo.

Ta zadnji sistem, katerega so smatrali za enega najbolj dalekosežnih in važnih dogodkov v preteklem stoletju, ima svoj izvor v razmerah, katere je vsilil Prusiji Napoleon na podlagi pogodbe v Tilsitu, vsled katere je moral omejiti Prusija svojo stalno armado na 43,000 mož. Držala se je besedila pogodbe, a sila vojaško izurnjenih podanikov je bila omejena le po številu prebivalstva. Vojaška zgodovina Združenih držav je prav tako značilna kot postanek in hitra rast naroda samega.

Leta 1790, kot določeno potom akta Kongresa, je znašala naša armada 1.216 mož in leta 1814 je zamogla angleška ekspedicijska četa, broječa 3,500 mož, polastiti se Washingtona ter požgati mesto.

Konškrpcija se je tukaj prvič pojavila v času Državlanske vojne.

V pričetku vojne, leta 1861, je znašala cela naša armada 14,000 mož. Severno armado so sprva povečali potom vstopa prostovoljcev, a vsled nepričakovanega podaljšanja vojne se je izkazala ta metoda kot prepočasna in leta 1863 se je poslužila vlada žrebanja.

Prvi poskusi, da se izvede prisilno novačenje potom žrebanja, so naleteli na velik odpor ter dovedli do resnih nemirov v mestu New Yorku; nemiri so trajali več dni. Celo opozicijo pa so zlomili ter izvedli žrebanje z vsem mogočim prizanašanjem ter pravičnostjo.

Oproščanja in nadomeščanja so dovoljevali tako pogosto v Severnih državah, da je imelo žrebanje le malo uspeha, razen, da je služilo kot bodrilo za izpopolnjenje vrst s prostovoljci.

V južnih državah pa so izvedli konškrpcijo z vso silo, in proti koncu vojne je moral iti v vojaške skoro vsak. Vsak človek v starosti od 17 do 55 let je bil podvržen vojaški službi, in edini veljavni vzrok za oproščanje je bila telesna nesposobnost.

Skupno število mož, pozvanih pod zastave od strani vlade Združenih držav med aprilom leta 1861 ter aprilom leta 1865 je znašalo več kot 2,750,000 mož.

Nekako polovico tega števila so spravili skupaj potom konškrpcije.

Če dodamo k temu še 1,000,000 mož iz južnih držav, je znašala cela oborožena sila dežele v onem času nekako 4,000,000 mož in to pri celokupnem prebivalstvu 32 milijonov ljudi.

—000—

Dopisi.

—000—

Forest City, Pa.

Ne bom poročal o delavskih razmerah, ker mislim, da so povsod enake, pač pa poročam žalostno novico o nesreči, katere se je pripetila 10. septembra rojaku Bernardu Kutnarju. Šel je na žrehanje in ko je prejel čez železniški tir, ga je vlak, katerega menda ni zapazil, tako nesrečno zadal, da je čez dve noči in en dan po strašnih mukah v bolnišnici v Carbondale v Gospodu zaplaval. Bil je previden s sv. zakramenti. Spadal je k društvu sv. Lovrenea. Doma je bil v okolici St. Vida na Dolenjskem; star je bil komaj 34 let. V starem kraju zapuša mater, sestro in brate, tukaj v Ameriki neke v Clevelandu oženjenega brata Janeza in samega Ignacija. Ker za njih naslove tukajšnjih rojakov nobeden ne ve, naj ima kdo sporoči, če sama ne bodeta brala tega dopisa. Pogreb se bo vršil v petek 14. septembra ob 4. uri popoldne. Naj mu bo lahka tuja zemlja.

Urban Ruparšek.

Mascoutah, Ill.

Iz te naše velike slovenske nasebine je pač malo videti dopisov. Če se ne bi kak pečljik oglašil, pa ne bi vedeli po drugih krajih, da nas je v tukajšnjem mestu okoli 150 Slovencev. Kaj je temu vzrok? Gotovo nesloga, katere ni med Slovenci, posebno pa v tem krasnem mestecu.

Z delom smo prav zadovoljni, ker delamo vsak dan in zaslužek ni slab; ali o draginji ne bom razlagal, ker me je strah misliti, ne pa da bi se pisal.

Kaj pa še drugega nič več? O, da! Imeli smo sv. birmo 6. septembra. Bilo je pri sv. zakramentih pet slovenskih otrok in 33 let stari A. H. Pred dvema mesecema je sprejel sv. zakon, sedaj pa sv. birmo. Ali smo bili kaj veseli v tem času. Oče in mati John in Katarina Šveglji sta imela 3 otroke pri sv. birmi; imena so: Marija, stara 16 let, Viljem, star 15 let, Anica, stara 14 let. Povabili so nas na gostijo, kjer ni manjkalo ječmenove, ne mesa, ne potice, ne petja in ne "okoli sukenja". Ni bilo nikakega nasprotovanja. Lepa hvala očetu za pivo, materi pa za potico in za žito. Mi smo mirno živeli, mirno pa, kar si same najbolj želimo.

J. A. Kumer.

Royaltown, Ill.

Rad bi se tudi jaz malo oglašil v nam priljubljenem listu, ker še nisem bral dopisa iz te nasebine.

Delavskih razmer ne bom preveč popisoval, ker dela se kakor povsod. Zdjaj pa imamo že dva dni stavko zavoljo nepravilnega postopanja kompanije, kajti prej so rovi zaradi plinov pregledali vsak dan, zdaj pa še par dni nič. Zato smo delo pustili, dokler po rovi ne napeljejo toliko zraka, da bo izgnal pline iz jame. Rojaki iz Aurora ne svetujem hoditi tu-sem za delom; kadar bo zopet vse v redu, vam bom pisal.

Oprostite, dragi rojaki, da vam nisem dolgo časa pisal; bil sem namreč na potovanju po Missouri, kjer sem mislil obiskati rojaka Franka Grama. Toda nisem mogel priti z njim v dotiko, ker je bolan. Ko sem hotel iti v njegovo hišo, so mi vstop zabranili, ker je bolezen nalezljiva. Bil sem pa pri vseh rojakih tupočije okolice. Zato vam ne morem povedati, posebno pa, kar si same najbolj želimo.

Mo, ter Johnu Dolcu, ki ima lepo solneno rožo, katero bi bil zelo rad utrgal. Res hudo je človeku, ki pride v kraj, kjer je toliko lepih evetk, pa nobena ne evete za njega. Posebno pri rojaku Korčnanu sem opazil tako žlahtni sad, da sem kar neumen začel gledati v orak. Kaj drugega se tako ne vidi, ker so take šume in tako trnje, da človek, ako vanj zaide, le s težavo pride zopet na plano.

Zares trdno voljo mora človek imeti, ako hoče postati v državi Missouri farmer. Pa še vse bi slo, ako bi se le farmerji med seboj bolje razumeli. Toda na žalost ni nobenega sporazuma.

Pozivljam rojake, da dajejo v list dopise, da urednik ve, kake oglašje mora priobčevati kot dobre; da ne bo oglašal nekaterih lažljivih oglašev, kakor sem jih videl pred kratkim. Zahvalim pa se rojaku, ki je pisal iz nekega kraja v Pennsylvaniji, kjer so mi "razmere dobro znane, v nekem listu dopis, ki je marsikatero rojaka rešil pred slabim rudnikom. S. Fabjan.

(Op. uredn. — Za oglašje, katere prejmemo od raznih družb, nismo odgovorni. Predno gre kdo v kak kraj, naj se sam prepriča. Rojaki pa v dotičnem kraju naj popišejo dobro in slabo stran tamšnjih razmer ter resnice in nerresnice oglašev.)

Drugi koncert Z. J. P. D.

Cleveland, Ohio.

Z vso marljivostjo se je delalo na to, da se vpošteva vsa dobrodošla pevstva društva v Clevelandu.

Kakor vidimo iz posameznih skladb, so imela ravno clevelandska društva jako težke pesmi. Med temi je tudi pesem "Nazaj v planinski raj", katero je proizvajalo slovensko pevsko društvo "Soča", ki je naglajše društvo v pevski zvezi. Zaradi tega se nekatera starejša društva vznemirjajo. Vsakdo, ki ima nekoliko občutkov v svojih ušesih, mora pomisliti, kako in kdaj se je to društvo naučilo to tako težko skladbo.

Kaj si more misliti oni, ki je izvežban v petju, o starejšem društvu, ki je pelo pesmi v pomenu mladostnih let in katere sem pel še, ko sem po "gmajni" letal za kravami?

Ne se žalit mogoče skozi to (?), ako se mogoče marsikatero pevsko društvo ne more naučiti umetnih skladb.

Slovensko pevsko društvo "Soča" ima dobro izučena pevovodja, ki se ne strinja malo, ali pa nič (?) z vsemi pevovodji v tukajšnjih deželi. On hoče izučiti mladost, ker z mladostjo je prihodnji napredek.

Uči starega osla na piano; kakšen uspeh boš imel?

Ravno skozi to so nekatere osebe bolj pošunega stanu užale, ker niso imele tako visokih in izučenihi (?) pesmi. Zatorej pa svetujem, da se v prihodnje bolj izvežbajo v skladbah, ki so vesoljega pomena, da se ne bodo spodtikali nad nežnim spolom. To vsem v razvedrilo (?); prihodnjič pa vidimo, kje je zmožnost petja: ali v odraslih, ali pa v nežnem spolu.

Torej pozdravljam vse dobrodošle pevce in pevke, došle na drugi koncert v Cleveland, O.

Kličem pa vsem: na noge s pevsko izobrazbo, da se vidimo še močnejši na tretjem koncertu v New Yorku!

Collinwoodski opazovalce.

ODGOVOR

opazovalcu iz Collinwooda.

Naj mi bo dovoljeno, da takoj nekoliko odgovorim na ta dopis. V nekem svojem članku po koncertu sem omenil, da so nekatera društva na drugem koncertu imela precej težke skladbe na programu. S tem ne rečem, da jih ne odobravam. Na vsak način mora slovensko pevsko društvo vsebovati umetne pesmi; hotel pa sem reči, da ne smemo zanemariti narodnega petja. Videlo se je na zadnjem koncertu, kako je ravno narodno petje navdušilo občinstvo; morda so bili poslušalci še posebno zadovoljni, ker je samo eno društvo nastopilo v narodni pesmi in je bilo malo izpremembe.

Nikar pa ni treba misliti, da bi društvo, ki je bilo narodne pesmi, ne bilo sposobno proizvajati tudi težje skladbe, kajti pokazalo se je v polni meri z neko drugo točko, da je kaj-tudi težje proizvedeno.

REMO

PROTIPROTINSKO ŽLIČNO ZDRAVILO

protin, bolečine v hrbtu, straneh, ohromele kosti je edino vspešno zdravilo za vse znane bolezni, ki nastanejo radi prehlada, ker protin ni kožna bolezen in mazila ne naredijo nič dobrega zanj. To je bolezen notranjega sistema.

Ena steklenica stane en dolar (\$1.00), tri steklenice \$2.50 (po pošti \$2.80), šest steklenic, dovolj celo za zanemarljive slučaje, po pošti, \$5.00.

Kupi se le pri tem naslovu:

CROWN PHARMACY

2812 East 79th Street, E. CLEVELAND, OHIO.

NAROČILO.

Tem potom naročam..... steklenice REMO

PROTIPROTINSKO ŽLIČNO ZDRAVILO in

priložim \$..... in centov. Jaz se hočem rešiti

protina.

Ime

Naslov

Ako sem rekel, da so nekatera društva imela težke skladbe, pri tem nisem najmanj mislil na "Sočo", ki se je v vsakem oziru postavila in obnevala sem je, da je v kratkem času par mesecev premagala take težkote in pela primeroma težke pesmi s tako veliko natančnostjo. Vsekako čast vseskozi dobremu pevovodji, čast pa tudi pevkom in pevci, ki so v kratki dobi res tako lepo napredovali. Nikakor se nismo vznemirjali, pač pa smo Vas obdruževali in pohvalili.

Posebno hvale vredno pa je našlo Vašega pevovodje in društva, da ste se odločili sprejeti v svojo sredo mlade moči. Le v mladini je bodočnost naših pevskih društev v Ameriki. Želeli bi, da bi Vaš vzgled posnemala vsa naša društva. Zato se nismo spodtikali nad Vami, temveč priznavamo, da imate v tem društvu takega uspeha je bilo potrebno prednost pred vsakim drugim slovenskim pevskim društvom. Stavk ob času najbolje sezije in delujte v tem smislu naprej in bodite bodite, da bomo cenili Vaše delovanje ter Vas skušali posnemati.

Še enkrat pa se hočem vrniti k težkim skladbam. Za naša mladostevna društva pač večje težave niso primerne, kajti efekt imajo le tedaj, ako je zbor močan. Prikladno so tedaj le za skupni nastop vseh društev. Ako proizvajajo veliko in težko skladbo kako majhno društvo, se nam zdi ravno tako, kot bi prišli na veselico v veliko dvorano, kjer pa je le malo ljudi. Prazno je ter za gledalce in poslušalce mučno. Zato bom vedno priporočal, da se držimo manjših pesmi, pa z mišninjo in ljubeznivimi melodijami.

Nikakor pa to niso predpisi, katerih bi se morala držati posamezna pevstva društva. To so samo nasveti in društvom je na prostovolje dano, da se po njih ravna, ali pa ne.

Slike pevk in pevcev drugega koncerta se dobivajo pri fotografu J. S. Jablonskemu, 6122 Saint Clair Ave., Cleveland, O. Vsaka slika stane \$1, katero svoto je treba poslati naprej. Društveni tajniki naj tedaj pri svojih društvenih poborah naročila, katera naj pošljejo naravnost fotografu, ki bo potem poslal naročene slike.

S pevskim pozdravom
Ignacij Hudc.**Delavsko gibanje pri slavnih obrti.**

Delavske razmere pri obrti za izdelovanje ženskih in otroških klubov so postajale dan za dan vedno slabše in vsled tega so prišli delavci do zaključka, da se jim je treba dobro organizirati in kolikor mogoče vse moči, ki so zaposlene pri tej obrti, združiti v eno organizacijo.

Leta 1910 v mesecu marcu se je ustanovila v New Yorku organizacija, ki šteje danes nad 9000 članov in članice ter se imenuje "Millinery & Ladies Straw Hat Workers Union". Nad 700 slovenskih delavcev te obrti v New Yorku pripada v Local 24 in 42, nad katerimi je na polovico

žensk. Spočetka je bilo ženske težko pridobiti za to unijo, ker so bile one vedno mnenja, da izdelovanje slaničev spada le ženskam in da pristop moških v to obrt krade njih pravice. Toda po zneje so pa uvidele, da temu ni tako, ker tej obrti spadajo tudi dela, ki jih izvršujejo moški in da je glavno, preprečiti pristop k tej obrti onim, ki prihajajo iz drugih obrti v dobri seziji ter kvarijo cene in znajo pa še skrajšati že itak kratko sezijo pri tej obrti.

Kljub vsem neprilikam je začela organizacija vstrajala in danes zaznamuje v New Yorku velik uspeh. Vsi moški ter ženske se skupno in složno bore za svoje pravice v 213 unijskih delavnicah, ki so pod nadzorstvom Internationala. To pove, kaj napravi vstrajnost in složnost. Za dosego takega uspeha je bilo potrebno mnogo truda ter prirediti več slovenskim pevskim društvom. Stavk ob času najbolje sezije in delujte v tem smislu naprej in bodite bodite, da bomo cenili Vaše delovanje ter Vas skušali posnemati.

Še enkrat pa se hočem vrniti k težkim skladbam. Za naša mladostevna društva pač večje težave niso primerne, kajti efekt imajo le tedaj, ako je zbor močan. Prikladno so tedaj le za skupni nastop vseh društev. Ako proizvajajo veliko in težko skladbo kako majhno društvo, se nam zdi ravno tako, kot bi prišli na veselico v veliko dvorano, kjer pa je le malo ljudi. Prazno je ter za gledalce in poslušalce mučno. Zato bom vedno priporočal, da se držimo manjših pesmi, pa z mišninjo in ljubeznivimi melodijami.

Nikakor pa to niso predpisi, katerih bi se morala držati posamezna pevstva društva. To so samo nasveti in društvom je na prostovolje dano, da se po njih ravna, ali pa ne.

Slike pevk in pevcev drugega koncerta se dobivajo pri fotografu J. S. Jablonskemu, 6122 Saint Clair Ave., Cleveland, O. Vsaka slika stane \$1, katero svoto je treba poslati naprej. Društveni tajniki naj tedaj pri svojih društvenih poborah naročila, katera naj pošljejo naravnost fotografu, ki bo potem poslal naročene slike.

S pevskim pozdravom
Ignacij Hudc.

Delavske razmere pri obrti za izdelovanje ženskih in otroških klubov so postajale dan za dan vedno slabše in vsled tega so prišli delavci do zaključka, da se jim je treba dobro organizirati in kolikor mogoče vse moči, ki so zaposlene pri tej obrti, združiti v eno organizacijo.

Leta 1910 v mesecu marcu se je ustanovila v New Yorku organizacija, ki šteje danes nad 9000 članov in članice ter se imenuje "Millinery & Ladies Straw Hat Workers Union". Nad 700 slovenskih delavcev te obrti v New Yorku pripada v Local 24 in 42, nad katerimi je na polovico

Iščem svojega brata IVANA PROSENC in JOS. OSTREŽ, ki se nahajata neke v ruskem ali srbskem ujetništvu. Kdor kaj ve o katerem izmed nju, naj mi naznani, ali naj se pa sama oglašita. — Peter Prosenec Box 526, Forest City, Pa. U. S. America. (15-18-9)

Kako so nemški socijalisti izdali socijalizem?

Dr. Josip Goričar, bivši avstroogrski konzul v Združenih državah.

PRVI DEL.

ZAHTEVE SOCIJALIZMA KOT ZDRAVILA PROTI VOJNI. — OBLJUBE NEMŠKIH SOCIJALISTOV. — NJIH IZDAJA IN VZROKI SLEDNJE.

"Socijalizem je edino sredstvo proti vojni".

Cela sila Marxovega socijalizma sloni na zagovarjanju miru in boju proti vojni. V dokaz te trditve je povsem potrebno naštevati posamezne avtorje glede tega predmeta.

Vsled ustrajne in smotrene propagande se je pred vojno splošno smatralo socijalizem za splošno in edino sredstvo proti vojni. Celo danes se povdarja to od strani nemških propagatorjev ter par zapeljanih prijateljev Nemčije. Eden vodilnih ameriških socijalistov, Rev. Prosser, je pred kratkim pisal v svojem pamfletu "Militarizem":

— Vir vojne leži v kapitalizmu in zdravilno sredstvo proti vojni je — socijalizem. Vojna je učinek, ki ga je mogoče izločiti le z odpravljenjem temeljnega vzroka.

Nemški socijalisti so si slovesno obljubili, da bodo preprečili izbruh vojne.

Zadnja slovesna obljuba cele nemške socijalno-demokratske stranke, da bo napravila vojno nemogočim, je bila storjena le šest tednov pred izbruhom evropske vojne. Na mednarodnem socijalističnem kongresu, ki se je vršil dne 14. junija 1915 v Parizu, so izjavili najbolj odlični zastopniki nemškega socijalizma, da nemški socijalni demokrati strogo nasprotujejo vojni, ker jo smatrajo, da služi le interesom mednarodnega kapitalizma.

Izdaja.

Mnenje, da bo vojna v splošnem in posebno vojna med Nemčijo in Francijo nemogoča raditega, ker ji nasprotuje nemška socijalno-demokratska stranka, je bilo med socijalisti splošno, posebno v Franciji.

Ko pa se je odtrgal vojni oblak nad Evropo ter še nekaj časa pozneje, jih je bilo veliko, ki so pričakovali, da bodo nudili nemški socijalni demokrati kak dejanski dokaz svoje opozicije proti kajzerju.

Mesto tega pa so prinesla brzoglavna poročila vest, da se je izbrisalo vse strankarske razlike v nemškem rajhstagu, kjer so tvorili socijalisti najmočnejšo organizirano skupino in sicer kot na čudežen način v trenutku, ko je kajzer sam zase napovedal vojno ter se ponižal toliko, da je stisnil roke poslancem socijalno-demokratske stranke.

Osnovni vzroki.

Primerno je vprašati, če je bilo to instinktivno suženjstvo Nemcev proti njih cesarskemu vladarju, ki je napotilo socijalne demokrate, da so naenkrat napustili vse svoje strankarske demokratične principije ter delali skupno stvar z visoko aristokracijo ter vojnimi lordi Nemčije.

Ali je bil morda vrojeni vojni duh, ki ni od časov Cesarjev zapustil Nemcev, vsled česar so voditelji nemške socijalno-demokratične stranke tako naenkrat vrgli vstran nujno ljubo masko, katero so nosili vse svoje življenje?

Ali je bila vojaška disciplina, vsled katere so pozabili v enem trenutku vse, kar so smatrali za tako drago še eno tiro prej?

Ali pa je bil morda strahopeten trepet pred osveti, s katero bi jim gotovo grozila vojaška kasta, ki je nenadoma izvršil v njih izpremembo iz občudovalcev miru v občudovalce vojne?

Reklo se je, da gotovo ni bil strah pred telesnimi poškodbami, ki je napotil voditelje nemške socijalne demokracije, da spuste navzdol rdečo zastavo mednarodnosti ter dvignejo mesto nje zastavo nemškega vojnega gospoda, — temveč da je bil strah, da bo s tem uničena nemška socijalno-demokratična stranka, če se ne bodo na suženjski in neposredni način odzvali pozivu na orožje.

Ali more prenesti tako pojasnilo le raziskujoče kritike, če vpoštevamo dejstvo, da je ni sule na svetu, in kaj bi bila sila nemškega cesarja in pruske države, ki bi mogla uničiti tako politično stranko, drzno v toliki meri, da nasprotuje njenim poveljem?

Edin sklep, od katerega se lahko pride na podlagi teh vseh dogodkov, je ta, da ni bila nemška socijalna demokracija nikdar globoko vkoreninjena v srcu nemškega proletarijata in da ni socijalna demokracija nikdar našla odmeva v duši nemškega naroda, temveč, da je ostala le votla obljuba zemeljskega paradiža za nemški narod in to brez vsakega pričakovanja, da bo ta paradiž vdejsven potom enega izmed navadnih sredstev, ki jih priporoča socijalno-demokratična stranka, temveč potom sil, katere so tako vstrajno in potrpežljivo razlagali ljudem profesorji nemškega militarizma.

Vse kaže, da se je neuspešnost socijalno-demokratičnega evangelija tako nenadoma pred očila duhu mas socijalnih demokratov, da so hitro in voljno zapustili vrste svoje stranke ter v masah dezertirali v tabor vsenemških in militarističnih strank po prvi priliki, ki so jim nudili močnejše, katerim so se skozi celo življenje trdovratno upirali.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA".
NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Iz zgodovine avstr. pristanišča Pulja.

Vspričo delovanja italijanskega brodomarja v Jadranskem morju ter poročil, v katerih se glasi, da je avstrijsko vojno brodomarje zajeto v tem največjem avstrijskem pristanišču, bo gotovo marsikoga zanimalo izvedeti kaj o prejšnji zgodovini te znamenite mornariške postojanke, ki zelo diši Italijanom.

Vsled tega je izdala Narodna zemljepisna družba v Washingtonu vojno-zemljepisni buletin, ki se glasi naslednje:

— Leta 1900 je znašalo prebivalstvo mesta Pulj nekako toliko kot je znašalo pred osemnajstimi leti, za časa vladarstva rimskih cesarjev. V teku naslednjih desetih let, namreč od 1900 do 1910 pa je naraslo prebivalstvo od 45.000 na 70 tisoč.

Pulj leži v bližini skrajnega konca polotoka Istre, 85 milj po železnici v južno-zapadno smeri od Trsta. Pred sedanjo vojno je obstajal ves pomen Pulja v tem, da je služil kot pristan za avstrijsko mornarico in kot veliko skladišče za slednjo. Mesto samo je dejanski brez vsake industrije ali trgovine.

Pristanišče je praktično skoro popolnoma ločeno od morja ter razdeljeno v gorenjo ali severno polovico ter nižjo ali južno polovico, ki je pravo vojno pristanišče in kjer se nahaja razsežni mornariški arzenal.

Mesto leži ob morju; na griču nad mestom pa stoji grad, ki je bil nekoč sedež rimskega kapitola. Sedanji grad sam pa je spomenik iz doli slabe beneške republike. Pred vojno je bil Pulj cilj številnih ameriških in angleških turistov in sicer ne le radi močno utrjenega pristanišča, temveč radi zanimivih ter dobro ohranjenih spomenikov, ki so še ostali iz dni rimskega gospodstva.

Prvo ustanovitve Pulja se pripisuje Kolhiem. ki so zasledovali Jazona in njegove Argonavte. Si-jajno pristanišče Pulja je postalo rimska posest leta 178. pred Kr. a Julij Cezar je mesto razdeljal, ker se je zavzemala za stvar Pompeja. Nekoliko let pozneje je mesto nanovo zgradil cesar Avgust in sicer glasilom poročila Plinija na priprošnjo svoje ljubljene hčere Julije. To je mogoče resnično ali tudi ne, gotovo pa je, da je bilo mesto Pulj od tedaj znano pod imenom "Colonia Pietas Julia" in da je postalo važno vojno pristanišče.

Najbolj impozantna razvalina v Pulji je velikanski amfiteater, katerega se je zgradilo v pričetku krščanske dobe na čast cesarjev Septimija, Severa ter Karakale. — Domneva se, da je to edini rimski amfiteater, katerega zunanje zidovje se je uspešno ustavljalo pogubnemu učinkovanju časa in divjosti človeka. Notranjost amfiteatra sama pa je zelo izpremenjena in temeljne zidove na enem koncu so pred stoletji odnesli s seboj Benečani, ki so potrebovali belih istrskih apnenec pri zgradbi lastnih palač.

Več kot 20.000 gledalcev je opazovalo v tem amfiteatru morske in gladjatorske bitke, katere se je redno vprizorjalo v rimski dobi. Na gorenji strani je še vedno videti podstavke iz kamna, ki so podpirali streho iz platna, katero se je razgrnilo nad areno v solnčnem vremenu.

Svetišče ali tempelj Avgusta, katerega se je zgradilo leta 19. pred Kr. je nadaljni spomenik iz starega veka, ki je izvanredno dobro ohranjen.

Nekako v sredini dvanajstega stoletja je postal Pulj beničko mesto, dočim je bil v času preseljevanja narodov in pozneje do dvanajstega stoletja zapuščena razvalina, v kateri je komaj stanoval kak ribič. V krvavih in uničujočih in katere vojne se je izvajalo dve stoletji pozneje je to pristanišče na drugem bregu Jadranskega morja ponovno in kruto trpejo. Popolnoma je bilo razdejano leta 1379 in skozi štiri stoletja in vojnah, ki so bile posledice tekmovalstva med Benetkami in Genovo za kontrolo svetovne trgovine pol je nato spalo mirno spanje. V roke Avstrije je prišel Pulj koncem Napoleonovskih vojn, a njega moderna zgodovina se pričene šele z letom 1848, ko se je izbralo to pristanišče za avstrijsko mornariško postojanko in vojno pristanišče prvega reda.

Pulj leži skoro naravnost iztok od izliva reke Pad, v razdalji petdesetih milj preko Jadranskega morja.

Soški boji.

Lahi odbili napad svedih avstrijskih čet. — Boji za Gabriel se nadaljujejo. — Lahi izgubili 230 tisoč mož.

Rim, Italija, 13. septembra. — Huda bitka med Lahi in Avstriji za goro Gabriel se še vedno nadaljuje.

Severno od Gorice so Avstriji poslali v boj dve novi sili, ki sta ravno prišli na fronto. Včeraj so Avstriji z večjim številom čet in z veliko večjo silo poskušali vreči Lahi iz njihovih postojank na pobočju Gabriela. Avstrijski napadi so bili uspešni samo na nekaterih krajih v prvih vrstah, toda prodiranje so Lahi vstavili iz postojank v njihovi glavni črti, katero so tako trdovratno branile galantne čete enajste divizije.

V Trentinu so Avstriji morali na nekaterih mestih bežati.

Avstrijsko letalo, ki je bilo v zraku poškodovano, je padlo na tla v bližini Devina.

Dunaj, Avstrija, 13. septembra. Avstrijsko uradno poročilo:

Odmor v bitki ob Soči se nadaljuje.

Uspeh enajste soške bitke, ki se je pričela 17. avgusta, je ta, da ni izpremembe v vojni situaciji. Bitka je dosedaj za Lahi ponesrečena.

Na kraški planoti je pridobil Sela, katere vas je bila v početku bojev v prvi bojni črti, je edini uspeh, katerega je dosegel sovražnik Zakopec, katere smo začasno izgubili na južnem krilu kraških postojank, so naši poveljniki zopet zavzeli in naš generalni štab se je vsled vojnih iskušenj odel s slavo; ravnotako tudi naše hrabre čete posebno pa še pehota, ki je imela najtežje delo.

Tudi v vipavski dolini in v bližini Gorice so bili za nas uspešni. V sovražnikovih rokah ni ostal niti en zakop, Lahi so dosegli samo uspeh na Banjšici, kar je povzročilo, da je naše vrhovno poveljstvo potegnilo bojno črto nazaj od dva do sedem kilometrov na fronti 15 kilometrov. Od tedaj so bili vsi sovražni poskusi, povečati pridobitve, vzprijorjeni z velikimi žrtvami.

Vprijorjeni so bili silni napad na Gabriel in na pokrajino severovzhodno od te.

Dogledki na Vrhu niso vplivali na vojno situacijo ob Soči. Boji na Banjšici in okoli Gabriela je dokaz in vzgled naše živane in slavne obrambe.

V enajsti soški bitki so Lahi porabili 48 divizij na fronti nekaj kilometrov. Laške izgube so velike.

SEVERA'S WAFERS FOR HEADACHE AND NEURALGIA
(Severovi Praški zoper glavobol in nevralgijo) dajo hitro olajšbo. Cena 25 centov za zavojček s 12 praški.

Domač liniment.

V vsaki hiši bi morali imeti steklenico dobrega linimenta vedno pri rokah za slučaj nesreče, poškodbe, zvinjenj in odrgne in pri takih prilikah ne vemo za boljšega kot je

SEVERA'S

GOTHARD OIL

(Severovo Gothardsko olje). Isto umiri bolečine, boleti, krče in je precej priročno in dobro za zdravljenje ravno takih slučajev kot so: revmatizem, nevralgija, zvinjenja, odrgne, otekline, otekline žlez, okorelost in bolečine v mišicah.

Cena 25 in 50 centov. V lekarnah vsepovsod.

DOBRO ZA ZVINJENJA. Mr. Frank Veverka, Bloomfield, Mont., nam je pisal dne 16. febr. 1917 sledeče: Zvinil sem si koleno in ko sem si ga parkrat nadrgnil Severovim Gothardskim oljem, so prenehale vse bolečine in sedaj se zopet dobro počutim.

Kupite Severova zdravila v domači lekarni. Zauzevanje samo "Severova", če jih ne morete dobiti, naročite jih naravnost od nas.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

ke. Cenijo se na 230 tisoč mož, med njimi 20 tisoč jetnikov.

Na albauskem bojišču je sovražnik napadel naše gorske postojanke vzhodno od Pogradca, toda povsod je bil odbit. Južno od Berata so naši bataljoni odbili vse sovražne napade.

Laške bojne ladje so obstreljevale stari samostan Pojani. Tudi letaleci so bombardirali Pojane in ubili mnogo prebivalcev.

Argentina odpokliče atašeja.

Amsterdam, Nizozemsko, 14. septembra. — Iz Berlina poročajo, da je argentinska vlada odpoklicala svojega vojaškega atašeja kapitana Celerija iz Berlina.

Razmere v Varšavi.

Washington, D. C., 13. sept. — Izobraženi in preji bogati ljudje prosjajo po varšavskih ulicah in so pogumni iz stanovanj. Smrtne silnice na cesti so tako navadni, da mimoidoči nič več ne gane. Nemški vojaki v mestu so dobro hranjeni. Samo nekateri aristokrati in sebični Poljaki so se pridružili poljski legiji, da pomagajo Nemčiji. Vsaki pravi Poljak proklinja take može.

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblaščen pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: za celo leto

Jos. J. Peschel, Anton Poljanec in Louis M. Persek.
Eveleth, Minn.: Louis Govze in Jurij Kotza.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatic.
Kansas City, Kans.: Peter Schneller.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Klein, Mont.: Gregor Zobe.
Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.
Roundup, Mont.: Tomaš Paulin.
Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Barborton, O. in okolica: Math. Kramar.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik in John Malovrh.

Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Debeve, Chas. Karlinger.
Frank Meh in Jakob Resnik.
Lorain, O. in okolica: Louis Balant in J. Kumše.

Niles, O.: Frank Kogoršek.
Youngstown, O.: Anton Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Misley.

Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Besemer, Pa.: Louis Hrihar.
Broughton, Pa. in okolica: Anton Ivavec.

Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.
Canonsburg, Pa.: John Kokilich.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk. Vid Rovansk in Jos. Turk.

Claridge, Pa.: Anton Jerina in Anton Kozoglov.
Export, Pa.: Louis Supančič in Fr. Trebets.
Forest City, Pa.: Mat. Kamin, Frank Leben.

Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.
Hostetter, Pa. in okolica: Frank Jordan.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolnik.

Manor, Pa. in okolica: Fr. Demšar.
Moon Run, Pa.: Frank Maček in Fr. Podmlšek.

Pittsburgh, Pa. in okolica: U. B. Jakoblich, Z. Jakše, Klarich Mat., L. Magister.

Reading, Pa. in okolica: Fr. Špehar.
South Bethlehem, Penna.: Jernaj Koprivšek.

Steelton, Pa.: Anton Hren.
Turtle Creek, Pa. in okolica: Frank Schiffrer.

Tyre, Pa. in okolica: Alois Tolar.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.

Willcock, Pa.: J. Petermel.
Murray, Utah in okolica: J. Kavčič.
Tooele, Utah: Anton Palčič.
Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta.

Davis, W. Va. in okolica: Jolija Brosich in John Tavželj.
Thomas, W. Va. in okolica: A. Korenčan.

Milwaukee, Wis.: Aug. Collander in Josip Tratnik.
Sheboygan, Wis.: Anton Ilc, John Stampel in Hermin Svetlin.

West Allis, Wis.: Anton Demšar in Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: Frank Fortuna, A. Justin, in Valentin Marchina.

Važno za vsakega.

KADAR želite izvediti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev ali znancev,

KADAR želite prodati posestvo, farmo, lote, hišo, pohištvo, trgovino itd.

KADAR želite objaviti krst, ženitve, žalostinke itd.

KADAR želite objaviti društvena naznanila,

KADAR želite dobiti delavce ali pomoč v gospodinjstvu itd.

KADAR želite dobiti delo za sebe ali svojega prijatelja ali znanca,

KADAR želite objaviti društvena naznanila,

RABITE VSELEJ "GLAS NARODA"

"GLAS NARODA" dobite v vsaki slovenski naselbini; v vsakem mestu, v vsakem trgu in v vsaki mali vasi v Zedinjenih državah, kakor tudi v Canadi itd.

"GLAS NARODA" je najpriljubljenejši in najbolj razširjeni slovenski list na svetu.

"GLAS NARODA" je razposlan na leto v štirih in pol miliona (4.500.000) iztisih in je torej najboljšo sredstvo za oglaševanje.

CENE SO SLEDEČE:

Trikratno iskanje sorodnika ali prijatelja stane \$1.00
Enkratna objava prodaje posestva, hiše, lota itd. stane \$1.00
Enkratno iskanje delavcev stane \$1.00

Enkratno iskanje dela stane \$0.30
Enkratna objava ženitne ponudbe, žalostinke ali kaj enakega stane \$1.00
Enkratno društveno naznanilo stane \$0.50

Slovenskim trgovcem naredimo posebno ugodne cene pri stalnih oglasih.
Naročilom je poslati vselej tudi denar.

NASLOVITE NA:

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK, N. Y.

Rojaki, vpoštevajte naše geslo, da ne sprejememo oglasov, ako jih spoznamo za dvomljive in s tem varujemo naše naročnike pred raznimi sleparji, katerih je vsepovsod dovolj.

Rojakom svetujemo, kadar kaj kupujejo ali prodajo, da se prepričajo če je oglas v našem listu in ako ga ne opazi, naj vprašajo prodajalca, zakaj ga ni. Posebno velike važnosti je za vsakega pri naročilih po pošti.

Slovenska-Hrvatska Zveza

v Združenih Državah Ameriških in Kanadi

Ustanovljena 1. januar-
ia 1913 v Calumet,
Michigan.Inkorporirana 11. junija
1916 v državi Mich.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK GREGORICH, Box 29, Dodgeville, Mich.
Podpredsednik: GEORGE KOTZE, 115 Grant Avenue, Eveleth, Minn.
Prvi tajnik: ANTON GESHEL, Borgo Block, Calumet, Mich.
Zapisnikar: MATHIAS OZANICH, Seventh Street, Calumet, Mich.
Blagajnik: VINCENT ARBANAS, First National Bank, Calumet, Mich.

NADZORNI ODBOR:

I. nadzornik: ANTON GERZIN, Chisholm, Minn.
II. nadzornik: JOHN R. MALNAR, Calumet, Mich.
III. nadzornik: PAUL SHALTZ, 209 Seventh St., Calumet, Mich.

POROTNI ODBOR:

I. porotnik: MATH ZGONC, Box 423 Ely, Minn.
II. porotnik: VILJEM MIHELIC, Calumet, Mich.
III. porotnik: FRANK LEVSTIK, Box 163, Aurora, Minn.

POMOŽNI ODBOR:

JOHN KAMBECH, 417 Osceola St., Laurium Mich.
LUKAS STEFANEK, Calumet, Mich.
MARKO JOTICH, Calumet, Mich.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. JOHN S. STEFANEK, 208½ First Avenue, Milwaukee, Wis.

ODVETNIK:

ANTHONY LUCAS, Calumet, Mich.

Opomba.—Vsa dopisovanja, kakor tudi spremembe članov in članice naj se pošiljajo na glavnega tajnika: Anton Geschel, Slovene Croatian Union, Borgo Block, 5th St., Calumet, Mich.
Denarne pošiljke naj se pošiljajo na blagajnika: Vincent Arbanas, First National Bank, Calumet, Mich.
Prošnje za novo pristopilo članice in članice naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika: John S. Stefane, 208½ First Ave., Milwaukee, Wis.
Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: Math Zgonc, Box 423, Ely, Minn.

Uradno glasilo: GLAS NARODA.

IZ GLAVNEGA URADA SLOVENSKE HRVATSKE ZVEZE.

SPREMENBE V ČLANSTVU.

Društvo sv. Matije, št. (?)

Suspendiran: Fran Kžaje, cert. št. 17866.

Društvo sv. Nikole, št. 6.

Pristopili: Mihael Orlich, cert. št. 4079, star 32 let.

Suspendiran: Albert Jelenich, cert. št. 2320.

Društvo sv. Lovrenca, št. 7.

Zopet sprejeti: John Jerich, cert. št. 895; Stanislav Korda, cer. št. 2740.

Suspendirani: John Milkovich, cert. št. 2296; Joseph Milkovich, cert. št. 2015; Anton Flek, cert. št. 3199; Joseph Peshel, cert. št. 3201; Frank Intihar, cert. 3634; Jakob Gracar, cert. št. 2759.

Društvo sv. Ivana, št. 8.

Suspendirani: Stefan Brozovich, cert. št. 2647; Joseph Brozovich, cert. št. 4001; Martin Maljko, cert. št. 4002.

Umrli: Frank Lesae, cert. št. 2184. — Vzrok smrti: pobit v rudniku.

Društvo sv. Ana, št. 10.

Izločena: Marija Agnich, cert. št. 1312.

Društvo sv. Ana, št. 11.

Pristopila: Johana Kristjan, cert. št. 4089, stara 28 let.

Zopet sprejeta: Amalija Grahek, cert. št. 1422.

Društvo sv. Trojstvo, št. 13.

Suspendiran: Ivan Lokmer, cert. št. 2792.

Umrli: Peter Jotich, cert. št. 3516. — Vzrok smrti: vnetje pljuč.

Društvo sv. Obitelj, št. 14.

Suspendirani: J. Vukanich, cert. št. 3775; Nick Bojanich, cert. št. 4030.

Društvo sv. Jožefa, št. 15.

Suspendiran: Mihael Malak, cert. št. 3552.

Dr. sv. Matere Božje Lurdake, št. 16.

Odstopila: Franciška Chop, cert. št. 1964.

Društvo sv. Barbare, št. 19.

Pristopila: Marija Ahle, cert. št. 4080, stara 35 let.

Izločen: Daniel Benčich, cert. št. 4026.

Društvo sv. Petra, št. 20.

Suspendiran: Frank Gregorich, cert. št. 2162.

Društvo sv. Stefana, št. 21.

Suspendiran: Louis Kmet, cert. št. 2081.

Odstopili: Anton Tanko, cert. št. 2522; Marija Tanko, cert. št. 2539.

Društvo sv. Jeronima, št. 22.

Pristopili: Valentin Babich, cert. št. 4081; Ivan Babich, cert. št. 4083; Ivan Dondovich, cert. št. 4082.

Prestopil k društvu: Joseph alčich, cert. št. 3576.

Suspendiran: Karol Tičak, cert. št. 3861.

Društvo Podporna Zveza Slovenskih Fantov, št. 23.

Suspendirani: Lucas Leban, cert. št. 3966; Paul Spehar, cert. št. 3810; Joseph P. Agnich, cert. št. 3892; Math Smrekar, cert. št. 3742; Joseph Smrekar, cert. št. 3744; Joseph Ropotar, cert. št. 3877; Lovrene Deržaj, cert. št. 4055; John Kostele, cert. št. 4013.

Izločeni: Anton Fajon, cert. št. 3894; George Shutte, cert. št. 3729.

Društvo sv. Petra in Pavla, št. 24.

Pristopili: Math Bukovae, cert. št. 4084, star 32 let; George Bukovae, cert. št. 4087, star 25 let; Ivan Jurkovich, cert. št. 4086, star 29 let; Steve Bukovae, cert. št. 4085, star 31 let; Marko Senta, cert. št. 4088, star 32 let.

Zopet sprejeti: Ivan Jugovich, cert. št. 2961.

Suspendirani: J. Markovich, cert. št. 2690; J. Devčich, cert. št. 2999; Ivan Legac, cert. št. 3662; Ika Legac, cert. št. 3632; L. Srica, cert. št. 3617; G. Hečovich, cert. št. 4024.

Izločeni: J. Katelinich, cert. št. 3602; M. Katelinich, cert. št. 3621.

Umrli: George Margeta, cert. št. 3691. — Vzrok smrti: Ubit od ranberjev.

Društvo sv. Iana in Marija, št. 25.

Pristopili: Božo Biondich, cert. št. 4090, star 24 let.

Zopet sprejeti: Ivan Samardžija, cert. št. 3889; Marija Samardžija, cert. št. 3841; Gaspar Margeta, cert. št. 3829.

Anton Geschel, tajnik.

RAČUN MED DRUŠTVI IN SLOVENSKE HRVATSKE ZVEZE
ZA MESEC AVGUST I. 1917.

Vplačali:		Prejeli:		Izplačilo za:
Ime društva:	Švota:	Ime prejematelja:	Švota:	
Dr. sv. Jožefa	1. 236.74	Peter Kranjec	19.00	Bolniška podpora
		Paul Kondesh	14.66	
		Joseph Spitznagel	5.00	
Dr. sv. Matije	2. 84.93			
Dr. sv. Franciška	5. 55.73			
Dr. sv. Nikolaja	6. 96.72	John Borich	20.00	Bolniška podpora
		Vincent Mihelčič	37.00	
		Peter Smolčič	7.34	
		Mike Radotich	23.00	
Dr. sv. Lovrenca	7. 197.00	Marko Bluth	30.00	
		Joseph Mansur	20.00	
Dr. sv. Ivana	8. 194.36	Nick Verlinch	28.00	
		Nick Badovinec	13.00	
		Joseph Smolčič	28.00	
Dr. sv. Roka	9. 371.74	Adam Crnkovich	39.00	
		Frank Malnar	18.00	
Dr. sv. Ana	10. 93.97	Katarina Kostelic	50.00	Operacija na slepiču
		Katarina Kostelic	24.00	Bolniška podpora
Dr. sv. Ana	11. 113.04			
Dr. sv. Alojzija	12. 9.64			
Dr. sv. Trojstvo	13. 65.06	Marko Jotich	1.00	Za pridobitev člana
		Dr. sv. Trojstvo	1.00	Pristopnina
		Marko Markančevich	6.00	Bolniška podpora
		Paulina Bolf	1.00	Za pridobitev člana
Dr. sv. Obitelj	14. 163.78	Dr. sv. Obitelj	1.00	Pristopnina
		Mirko Tomičič	18.00	Bolniška podpora
		Marija Verbanac	39.34	
Dr. sv. Jožefa	15. 52.14			
Dr. sv. M. B. L.	16. 92.07			
Dr. sv. C. in M.	17. 39.16			
Dr. sv. S. M.	18. 26.72			
Dr. sv. Barbare	19. 205.66	Paul Butarac	1.00	Za pridobitev člana
		Dr. sv. Barbare	1.00	Pristopnina
Dr. sv. Petra	20. 134.64	Frank Bodanik	16.00	Bolniška podpora
		Mihael Bahor	22.34	Bolniška podpora
Dr. sv. Stefana	21. 118.92	John Murad	300.00	Za izgubo noge
		Joseph Dren	44.00	Operacija na slepiču
		Math Blažina	19.00	
Dr. sv. Jeronima	22. 158.48	George Nekich	15.00	
		Mike Jalovich	14.00	
		John Božičevich	23.00	
		Mike Milakovich	17.00	
Dr. P. Z. S. F.	23. 129.48	Petar Prebelich	8.00	
		Jakob Novak	6.00	
		Peter Mukavec	18.00	
Dr. sv. P. in P.	24. 279.04	Joseph Sumrak	3.00	
		Tom Sporčić	26.00	
		Peter Bukovac	2.00	Za pridobitev članov
		J. Jerko Peršljin	1.00	
		Nick Sigurnjak	1.00	
		Joseph Podnar	1.00	
		Mike Stimac	1.00	
Dr. sv. I. in M.	25. 50.32	Dr. sv. P. in P.	6.00	Pristopnina
Skupaj		2969.24	988.68	

OPOMBA: Dolžnost članov SHZ je, da vsak točno preišče vsa izplačila. Ako kateri slučajno zapa-
zi kako neopravičeno izplačilo, mora to nemudoma naznaniti na glavni urad Zveze.

Anton Geschel.

Poslednji ljubimec.

Pismo gospe Le Coutelier v Bour-
gesu gospej Espérant v Parizu.

V svojem pismu, moja draga Matilda, me z nežno skrbnostjo vprašuješ po mojem zdravju. Moj dolgotrajni molk se ti zdi znak velike potrdosti; in ker moja stara prijateljica veš, kako strašen udarec me je zadela pred petimi meseci, z nežno indiskretnostjo siliš v me, naj ti razodenem svojo bolelost.

Ah, da, moja draga, jokala sem in trpela ter mislila, da umrjem, ko me je na tako krut način zapustil Pierre Delavan, moj, ki sem ga ljubila najbolj v celim življenju. In potem mi je neka nepričakovana stvar vrnila upanje ter mi dala moč, živeti naprej. In udaj sem potolažena, mirna — skoro srečna...

Moje besede so za te polne skrivnostij; toda poslušaj me in vse boš razumela. Samo dovoli, da posežem nekoliko dlj nazaj, kajti vsled najine dolge ločitve so to vsi dogodki tuji.

Upam, da se spominjaš v kakih okoliščinah sem se omožila pred devetnajstimi leti z Alfredom Le Coutelierjem. Spominjaš se pa tudi najinih poslednjih počitnic, katere sva preživeli mladi deklici na posestvu mojih staršev v Soupiu. Ah, kako veselo so bile te počitnice, polne radosti, da sva komu prosti. V hiši je mrgolelo posvetov, življenje je bilo odprto pred nama. Kakšne pustolovske igrice sva delali, ko sva se spre-
hajali po drevoredih velikan-
skega parka! Ti si se hotela omožiti s kakim komzulom, da bi šla s njim v Avstralijo; če danes mi-
slim na to, si hrepenenja po Av-
straliji nikakor ne morem razla-
gati: tedaj se mi je zdelo čisto
naravno, in nisem se niti vprašala
po vzrokih... O, krasni čas mla-
di neumnosti! Jaz sem se v svo-
ji modrosti trdno odločila, da se
ne omožim z nikomur razumne čast-
nikom, in sicer s kavalerskim!

Bog ve, da tedaj nisem mislila
na malega Le Coutelierja, ki ni
bil skoro nič starejši od mene in
je pravkar zapustil pionirsko šo-
lo, boječ in neroden. Ko mi je ne-
kega večera povedal, da tanjolec. Izvršen zdravnik je bil

ima biti moj bodoči soprog, sem
se v začetku smejala in potem
jokala. Ta revček naj bi postal
moj soprog!... Jaz naj bi vzela
njega, jaz, za katero so se prie-
njali moji šole s petindesetimi
leti, če so bili civilisti, in s stotni-
kom, če so bili vojaki!... Kljub
temu sem se udala, kakor se uda-
jamo vse, — zato, da se sploh o-
možimo, zaradi darov, zaradi
svatbe, zaradi potovanja in pose-
tov, zaradi posetne z napisom:
Gospod in gospa X... Ah, me
mlade neumnice!

Moj soprog je bil kljub svoji
otroški zunanosti lep mladenič;
imel je rento po svoji materi, in
še več: bil je človek s sijajno bo-
dočnostjo, kajti pionirsko šolo je
zapustil po uspehu tretji in je bil
že nastavljen pri orleanški želez-
nici. In oboževal me je. Toda kaj
hočeš? Meni pred poroko in prav-
tako tudi po poroki ni bilo mogo-
če, da bi ga smatrala resnim; da,
po poroki mi je bilo to še težje od
prej.

Moja nesreča sta bila piroteh-
nična šola in arzenal v Bourgesu,
kamor je bil prestavljen moj mož
dva meseca po najini poroki.
Vsak drugi dan mi je pripravil
Alfred v hišo močnega mladeniča
z brkami, v krasni uniformi in z
rožljajico sabljó ter mi rekel:

„Draga Albertina, predstav-
ljam ti svojega moža (ali tova-
riša, ali predstojnika, to se je na-
njavalo), enega naših najboljših
artilerskih častnikov.“

In tikel se je z vsemi brez kon-
ca in kraja... Če pa se človek
tika z nožem, je naravno, da se
prične kmalu tikati tudi z njego-
vo ženo...

znan daleč naokoli. Prišel je v hi-
šo zaradi mojih živčnih kriz, ki
so me pričele nadlegovati jako
pogosto. In na prvi pogled sem ga
ljubila.

Na prvi pogled, pravam, kajti
bliskovita hitrost, s katero se je
vzbudila moja strast, je bila ne-
kaj nečuvnega. In tudi on me je
ljubil. Prvikrat v življenju sem
čutila, da sem predmet iskrene
in globoke ljubezni, ki izključuje
vse druge; prvič v življenju sem
postala ljubica zaradi moči, ki je
bila večja od moje. Alfred mi je
odslej lahko predstavljal vse svo-
je znanee; jaz pa nisem izkazo-
vala najmanjšega zanimanja.

Leta so minevala, leta, polna
ljubezni in najlepša v mojem živ-
ljenju. Pierrova in moja ljubezen,
obe sta bili popolnoma čisti. Bilo
je to nadomestilo za moja prej-
šnja leta brezčutnosti in nebrzda-
nosti. Brigala se nisem za nobeno
stvar, ki se ni tikala mojega lju-
bimca: moja zvestoba naprem
njemu bi bila vredna, da postane
historična. Ali je Alfred spoznal
svojo sramoto? Misliha bi to, če
bi nedolžni značaj mojega sopro-
ga mogel to smatrati možnim.

Gotovo pa je najino ljubezen slu-
til. Toda zdelo se mi je, da me
varuje pred vsakim prestopkom
moja ljubezen, ki sem jo hlinila,
in poleg tega mi je rekel sam, da
me ceni in spoštuje preveč, da bi
si mogel o meni misliti, da ga va-
ram. Toda če je vedel ali ne, mol-
čal je in se udal v svojo usodo.

Sanje so se končale prav tako
nepričakovano kakor so se začele.
Neko jutro, bilo je v aprilu, in
še se spominjam mraza, ki je vla-
dal, to je neko jutro mi je Pierre
pismeno javil, da se oženi. Zaro-
čil se je v Parizu s sedemindvaj-
setletno vdovo.

„In njemu je bilo petdeset let?“
vprašala. Da, toda leta ga še niso
postarala in vedno je bil še lep
kavaler s konkvistadorsko glavo,
prav tak, kakor sem si je pred de-
setimi leti osvojil mene. Obrazom
s temno poltjo se starost ne po-
zna.

Cel dan in celo noč sem prebila
v popolni otopelosti, ne da bi mo-
gla najti kako misel. Nato me je
pograbila mrzlica in več tednov
sem bila res „med življenjem in
smrtjo“. Ko sem se zopet ravnila
sem zagledala poleg svoje posta-

lje svojega moža; kakor so rekli,
je skrbel zame in mi stregel z ma-
terinsko skrbnostjo. Njegova lju-
bezen in skrbnost se tokrat moje-
ga dolgotrajnega okrevanja nista
zmanjšali, in ko mi je okrevalo
telo, mi je prišel s prijateljski be-
sedami in z nežno ljubeznivostjo
zdraviti moje ubogo hrbno dušo.
Jaz sem jokala, jokala brez pre-
stanka in več nisem upala, da bi
še kdaj nehala jokati. Toda Al-
fredova ljubezen je moja bolelost
potolažila. Brez njega bi resnično
ne bila imela poguma, živeti še
prej.

Ko so se mi moči nekoliko vr-
nile, sem se oprla na roko svojega
moža in šla pred zrcalo v slogu
Ludovika XIV., ki stoji v kotu
moje sobe, in se pogledavala vanj.
Prestrašila sem se: ženska, kate-
ro sem zagledala, več nisem bila
jaz. To je bila počast mlade in ži-
valne žene, kakršna sem ljubila
in bila ljubljena. Izvil se mi je
obupen krik in omahnila sem Al-
fredu v naročje. Strastno me je
objel, pritisnil mi usta k nesom-
ter mi šepetal besede, ki so vpliva-
le name dobrodejno kakor bal-
zami.

„Vedno si še lepa, vedno še
mlada, vedno še vredna poželje-
nja... Jaz te ljubim!“

To je bil najin prvi poročni
dan...

Kaj naj ti še pripovedujem.
Matilda?... Hvaležnost, bolest in
gimnastika so me vrnila mojemu
možu: znal me je čuvati in ohrani-
ti. Po dvajsetih letih, tekoma ka-
terih sva živela skupaj in se ni-
sem brigala zanj, sem nakrat opa-
zila, da je mlad, udan, intelligen-
ten, ljubezniv in vreden ljubezni.
In se ni lagal, ko mi je rekel:
„Vedno si še lepa.“ Ker je vedno
oboževal samo mene, vidi v meni
danes še vedno dvajsetletno ženo,
kakršna sem bila v času po na-
jini peroki. Ljubezen je prišla v
najin zakon ualik španskemu bte-
gu, kateri se odene s svetjem šele
pozno jeseni...

In zaprla sem vrata svojim nek-

danjim slastem. Prosila sem svo-
jega moža, naj več ne vodi v hišo
svojih tovarišev. Ne mojo željo
sva si vzela tudi drugega zdra-
vnika, skrbnega stareca, ki je že čis-
to sivolas.

Ce se včasih zgane v meni pre-
teklost, če zbudi v meni kak čast-
nik ali druga lepa moška oseba
odmeh preteklih dni, poznam
sredstvo, ki mi vrne razum. Hitro
grem k svojemu zrcalu: pozorno
se ogledujem v njem ter prešte-
vam prve gube na obrazu in prve
sive lase: in pri tem zaslišim skri-
ven glas, ki mi pravi čisto tlho:
„Pazi, pazi! Jesen je tu in zi-
ma stoji že pred vrati... Ohrani
nekaj svojega jesenskega solnca
svojemu možu — svojem posled-
njemu ljubimcu!“

Vojno stanje na Portugalskem.

Madrid, Špansko, 13. septembra.
Nad Portugalsko je bilo proglašeno
vojno stanje zaradi splošne
stavke. Vsi uradi v portugalskem
glavnem mestu so zaprti. Mnogo
oseb, me dnjnimi vojakov, je bi-
lo ranjenih vsled eksplozije bomb.

KOLEDAR

za leto 1918.

Rojakom naznanjamo, da bo v
najkrajšem času izšel naš Slove-
sko-Amerikanski Koledar za pri-
hodnje leto 1918. Glede poučnega
in zanimivega čtiva in krasnih
slik bo letošnja izdaja presegala
vse dosedanje.

Cena je samo 35 centov.

Da ga boste pravočasno dobili,
ga naročite že sedaj. Najboljši do-
kaz, kako veliko je povprašanje
po našem Koledarju, je to, da smo
moralni že dve leti izdati po dve iz-
daji. Ker bomo letos izdali le o-
mejeno število Koledarja, se na
poznejše naročbe ne bomo mogli
veliko ozirati.

Naročajte ga pri:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortland St., New York City.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa ko-
lonijskih posestev vseh volesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

CENA SAMO 25 CENTOV.

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$3.00.

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZE-
DINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET,
CENA \$3.00.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DAL-
MACIJE Z MEJO AVSTRO-OGESKE Z ITALIJO. —
CENA JE 15 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Inkorporirana dne 24. januara 1901 v državi Minn.
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL BOVANŠEK, Bx 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik Neizplaćanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.
JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDROUŽEVALNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 624 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, 60th St. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOČHEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse prošnje pa na predsednika porotnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne boje odzivalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Zlatarjevo ziato.

Historična povest iz 16. stoletja.

Spisal Avgust Šenosa.

(Nadaljevanje).

"Zagrebačka gospoda prihaja!" javi sluga.

"Dobro! Naj vstopijo!" veli ban, katerega je bila Klara zopet zapustila.

V sobo stopijo Jakopovič, Teletič, Kaptolović in Krupić.

"O, gospodi Zagrebčani!", nagovori jih ban, "kaj pa imate dobrega?"

"Kruha, vina in dva klobuka sladkorja, vaša velemožnost!" začne Kaptolović in se globoko priklanja.

"Dobro! Hvala!" nasmeje se Ungnad. "Ali radi darov vendar ni treba deputacije?"

"Nič dobrega nimamo povedati!", oglasi se Jakopovič resno, "ker je, oprostite, gospod ban, pri nas jako slabo."

"Slabo! Kako pa?"

"Gospod podban vidi v Zagrebčanih kmetce, da se celo za živino, in mi smo vendar svobodni ljudje. Poslušajte nas in potem sodelite."

"Govorite!" reče ban.

Z živim jezikom, ostrimi besedami pripoveduje Jakopovič o vseh neprilikah, katere je učnil Gregorijaneec Zagrebčanom. Svoj govor pa konča:

"Slišali ste, gospod ban, kaj nas teži. Mi zahtevamo pravdu proti takšnim nasilnostim. Ko ste, gospod ban, začeli vladati, obljubili ste, da hočete voditi pravično in strogo. Zdaj prosimo Zagrebčani, da jim pomagata s pravimi zdravili, da se pokazuje, kako ste pravični. Vrnite nam mir in svobodo, postanemo zopet, kar smo bili. Pokažite, da pod vašim žezlom velja postava več, kakor gošpodstvo."

"Dobro!", reče Ungnad porogljivo. "Nevrjetno je, da bi bil Stefan Gregorijaneec takšen hudočede, ko je vendar podban. Mogoče so vaši ljudje več izrekli, kakor je res. Sploh pa ne vem!" — tukaj si ban pogladi svojo brado — "čemu ste prišli ravno k meni. Čemu? Res sem ban, ali vi ne spoštujete banove razsodbe. Ali že niste tožili Gregorijaneca, in sicer ne pred banovim stolom, ampak pred kraljevim prestolom? Kako vam naj pomagam?"

"Zagrebačana sodi samo kralj in Zagrebčan more drugega tožiti samo pred kraljevim prestolom. To je stari zakon!", odgovori možko Jakopovič. "Naši meščani ne spadajo pod banovo razsodbo."

"A tako! To je res neumen začetek. Govorite se je oče o

ajem, da je bila njegova prisega v hrvatski zbornici de gola kome-dija, ker se je bil baje že prej v Pragi zaklel cesarju Rudolfu, da bo storil samo to, kar mu bo nadvojvoda Ernest zapovedal.

Dokler so plemiči tako godrnjali po svojih kotih, delali so Zagrebčani na vse roke, da si operejo in zacelijo srčnatne rane, katere jim je bil zadel okoli Stefan Gregorijaneec. Ivana Jakopoviča so si izvolili mestnim sodnikom. Matijo Vernica pa notarjem, ker so vedeli, da sta ta dva moža bistra ter odločna in ker so avideili, da je Teletič predober ter malobrižen človek in da Kaptolović rad samo mnogo govori ter malo stori.

Jakopovič je šel tudi k nadvojvodi Ernestu, da mu pripoveduje o tužnih dogodkih v zagrebški občini; na požurnem zboru pa je grmel z gromovitim glasom ognje-vite besede, ki so nemilo davile vse hrvatske volike.

"Stopim pred vas, slavni stanoviti!", grmel je Jakopovič v zboru, "ne kot poslanec svobodnega mesta, kojega ime slovi daleč nazaj v zgodovini hrvatskega naroda, ampak kot klicačji odposlanec raznarevarjene občine, ki zdihuje in se zviža pod bremenom krutega nasilstva, ki je že pozabila, kaj je pravica, ki je se obnemogla prijemati za hude rane. In kako ne? Bije nas tuga, mori nas glad, gorijo nam domovanja, pušči se nam polje, stari trepeteje pred nasilno roko, žene se tresejo vsled jeze, a naš stari zakon, ta do zdaj nedotakljiva svetinja naših očetov, leži v prahu, po njem gazi nemila noga. Gotovo vprašate, slavni stanoviti, ali ni ta nasilnež kruti Turčin, ta prokleti neprijatelj kristjanov? Rečem vam, o gospoda, da ta neprijatelj ni Turčin. Domači velikaš, krščanski gospod je, ki je brez povoda vdrl v naše mirno mesto in pleni po njem ter razbija hujše od Turčin; kadar bi bilo treba složno dvigniti orožje proti zatiralcu naše svete vere, moramo se braniti s sabljo proti domači sili. Pomagajte, gospoda, sicer poginemo; a če moramo poginiti, tedaj storimo to le s sabljo v roki!"

Kakor hudi mraz dirne ta Jakopovičev govor bana Ungnada in hrvatsko gospodo, posebno ko se izve, da je kralj zapovedal, naj se vsi preiskava pred kraljevim sodiščem proti gospodu Stefanu Gregorijaneec. Se enkrat je poskusilo plemstvo, ne bili mogli neljubu pravdo izviti kraljevi sodnji ter jo dovesti pred lastno sodišče.

Sklenilo se je na zboru v začetku leta 1579, naj zagrebški kanonik Peter Herešinec in notar varadžinske županije Gašpar Druškoci gresta v cerkev svetega Marka, kjer se v škofiji čuvajo povelja in svobosčine kraljevine Slavonije, pa naj pogledata, ali ne spada tožba pred banovo sodišče, ali ni zagrebška zlata bila (pismo) izgubila veljavnost, kajti potovanje v Požum stane gošpodu preveč noveev. Bilo je zastoj. Zlata bila je imela svojo trdno veljavo.

Že tretjega dne po Binkoštilu leta 1579, prične gospod Imbrić Jamnički, plemeniti sodnik zagrebške županije in kraljevi porotneec, z gospodom Blažem Šiprakom, zagrebškim kanonikom, v samostanu svetega Franja v Zagrebu pravdo proti Stefanu Gregorijaneec radi nasilnosti in osramočenja miru ter prostega kretnja, in ko je gospod Imbrić izpral sto in trideset prič, ki so večinoma potrdile podbanovo nasilnost, odpošlje sodnik tožbeni zapisnik kraljevemu sodišču.

"No, častiti prijatelji!", vpraša Vramec svojega prijatelja Šipraka pred samostanom, "kako je radi medvedgrajkega gošpodarja Stefana?"

"Slabo!", odgovori Šiprak: "vrjetne priče, kakor cesarski častniki, ivanički vojski, pa tudi plemenita gospoda sama, so potrdile pod prisego, da je vse res, kar govorijo Zagrebčani."

"Stokrat sem že rekel Gregorijaneec", reče nato kanonik Vramec, "naj živi ter se obnaša kot kristjan, a je hujši od pogana; ne maram sicer trdoglavih meščanov, a živina vendar niso. Prav mu je!"

Prišedi v svoj dyor, najde Vramec tamkaj — Pavla. Zamisljeno je sedel mladi junak pri oknu. "Glej, glej!", začudi se debeli kanonik, "ali sanjam, ali je resnica! Gospodiče Pavel! Lep gost si mi! Tvoj boter te že ni videl Bog ve kako dolgo ne. Čudno, da si prišel. Torej povej, kaj te je privedel?"

ČRNE NOČI

so tvoji dnevi, ako v svoji mladosti nisi maral za svoje zdravje. Ponočeval si in kral svojemu telesu, trošil si zdravje, misleč, da BELI DNEVI bodo vedno trajali.

A zdaj! Onemogel, izrabiljen, oslabil hodiš po svetu, morda v svojih najboljših letih, ko bi šele mogel uživati radosti življenja. Ne gubite nado. Naše naravno zdravilo

JUVITO

hoče vas narediti zopet človeka. On povrne zopet moč, krepost in močatost. Ena sama skušnjava vas bo prepričala.

Poslajte še danes 1 dolar za eno ali 5 dolarjev za šest škatel JUVITO ZDRAVILA ZA OSLABE-LE. Naslov: JUVITO LABORATORY, South Hill Branch 5, Pittsburgh, Pa.

"Oprostite, častiti gospod boter!", izpregovori Pavel in poljubi botru roko, "oglasil bi se večkrat, ali —"

"Ali!", pretrga mu kanonik besedo, "meti te ženska sukinja — kaj ne? Pavel, Pavel, kaj bo? Vsak je svoje sreče kovač in si jo kupe po svoji pameti, pa sto oči vidi več kot dveje in red se ne sme kršiti brez kazni. Varuj se! Odkod pa prideš?"

"Od reke Une, gospod boter. Bil sem v banovi vojski in sem se bil s Turci."

"Mar-li srečno?"

"Stajerski ban nas ni peljal na bojišče kakor junake, ampak kakor čredo v mesnico. Pa nalašč samo nas Hrvate. Svoje strelee je čuval, a nas je pošiljal s sabljo proti topovni. Častiti gospod boter, pripovedoval vam se bom v bojih, toda v prvi vrsti vas prošim za neko milost."

"Govori, Pavel!"

"Oženil se bom!" reče Pavel odločno.

"Ti —?" začudi se na prvi mah kanonik. "No, hvala Bogu, samo če je le pametno."

"Pametno je, ker je pošteno", odgovori Pavel. "Vprašal sem svoje srce že stokrat in srce mi je vsikdar reklo: da!"

"Srce in pamet! — To ni eno in isto, Pavel!" pogleda ga kanonik z resnim očesom. "Katero mladenko si si izbral? Seveda gotovo plemkinjo."

"Po sreč plenkinjo, po rodu meščanko."

"Mar-li —?"

"Krupićeva Doro, gospod boter!"

"Pavel, kaj te je omanilo?"

"Omanilo me je srce, ki je čisto, kakor je čisto vedro nebo."

"In tvoj oče?"

"Moj oče! Čemu ne vprašate: Tvoja mati? Saj veste itak vse, gospod boter. Srce mi je še živo kakor ogenj, ali če se spominjam one grozne noči, naredi se mi okoli srca led in ne vem več, da sem Gregorijaneec. Povejte mi, častiti gospod boter, ali se sme plemić zlagati, ali sme kršiti prisego, s katero se je bil zaklel živemu Bogu?"

"Ne sme!" odvrne mu poltibo kanonik.

"Vidite, ne sme! Sami ste rekli. Slušajte me. Predno sem šel v boj, sprejel sem iz reke božjega služabnika presveto telo, da se okrepim. Bilo je v Mokricah. In vam kaj kleče pred božjim licem zaklel sem se pri sveti hostiji, da hočem vzeti Doro kot svojo soprogo."

"Pavel, Pavel! Kaj si storil! Bog se usmili tvoje duše!"

"Bog mi je priča, da sem storil prav!" zakliče mladenič in pade pred kanonika na kolena. "A vas, duhovni oče, zaklinjam pri Bogu, da blagoslovite najino zvezo in srečen bom. Vi blagoslovite najino zvezo, kajti — vsi drugi so me že zapustili."

"Jaz —" izgovarja se starček.

"Saj vam ne branijo cerkveni zakoni?"

SOROL

Priljubljen po celotni, ki se je razli star mednarodno.

"Ne branijo."

"Tudi sem polnoleten in sam svoj gošpodar."

"Toda meščansko dekle!"

"Res je ona meščansko dekle, boter! Pa se ne spominjate, kakšen sem bil prej? Divji, silovit, nedelaven. Kaj sem se brigal za postave, kaj za vero! Hodi sem po svetu kakor izgubljena ovca. Kakor sem pa videl Doro, bilo je, kakor bi mi bilo božje sonce sijalo v srce. Videl sem takoj, kakšen moram biti in kakšen ne smem biti. Opustil sem divjost in v sreč se mi je pojavil sveti, blagi mir ter zadel sem zopet vero v Boga. Kakor bi me bil navdihal sveti Duh, skočil sem na ju-niške noge, dvignil sabljo, da prelivam kri za domovino in za sveto našo vero. Zdaj sem boljši, zdaj sem krotkejši, zdaj sem človek, a vse, vse to je učinila blaga in skromna meščanka. Od nje bi se naj ločil! Oh, blagi boter, uslišite me!"

Kanonik se zamislil. Potem položil roko mladeniču na glavo ter reče:

"Naj bo božja volja! Pa tudi tvoja volja!"

"Oh, hvala, stokrat hvala!"

Mladenič vesel poljubi kanoniku roko.

"In kdaj ima biti poroka?" vpraša kanonik.

"Po svetih Treh Kraljih", odgovori Pavel.

"Kje pa?"

"Moram si še prej pripraviti dem v Mokricah."

"Dobro; toda danes ostani pri meni."

"Do poldne, častiti gospod boter."

"Čemu ne dalje?"

"Do večera moram biti v Mokricah in v dveh dneh zopet pri vojski."

(Dalje prihodujić).

Ozdravil svojo KILO.

Jaz sem grozno počil, ko sem pred leti vdrignil en tabo. Zdravniki so mi rekli, da moram biti operiran ako hočem ozdraviti. Obzete mi niso dobro činile. Konečno sem pa dobil nekaj, kar me je hitro in popolnoma ozdravilo. Več let je preteklo in kila se ni povrnila, skoraj dolan težko mi naroka dela. Nisem bil operiran, niti izgubil čas, nobenih silnic. Za silnami ničesar za prodati, saj pa dam vsakemu polnino, kako se zdeli popolno ozdravljenje brez operacije, ako mi pišete Eugene M. Pullen, Carpenter 454 D Marcellus Ave. Monaca, N. J. Najbolj je, da izrežete to ob-ljavo in jo pošljete onemu, ki je počen — morda rešite komu življenje ali pa vsaj pred neželjeno kilo in strahom pred operacijo.

Adv.

Potop avstr. ladje.

V nekem privatnem pismu na neko osebo se poroča o ostrem boju, ki se je izvršil v angleških vodah med neko bojno ladjo Združenih držav ter nekim avstrijskim torpednim rušilecem. Pismo se glasi: —

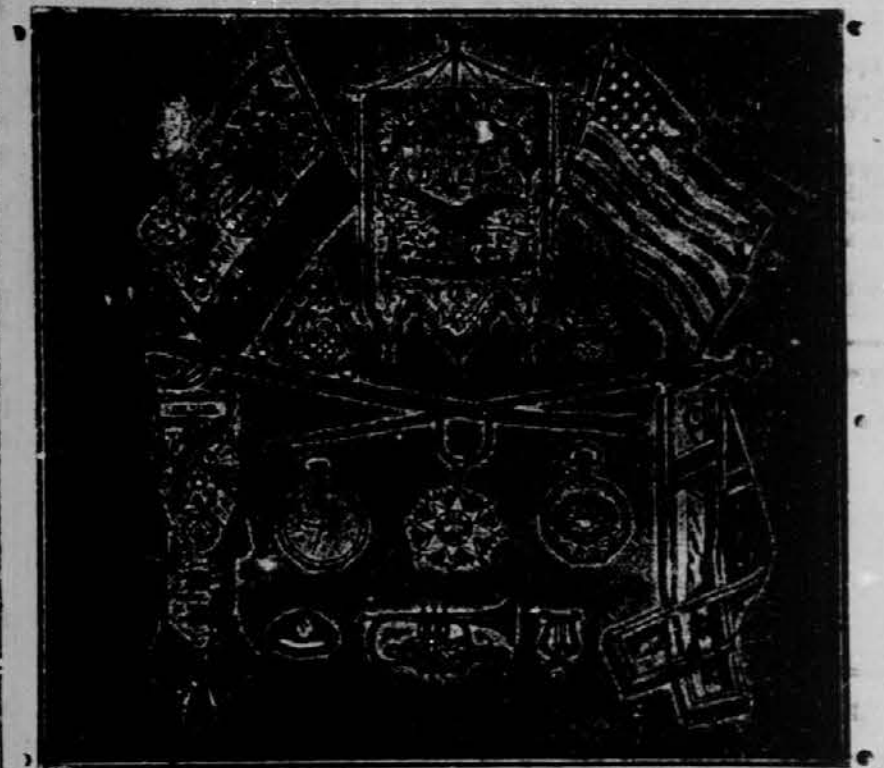
Neko pristanišče v Franciji, 18. avgusta. — Dragi oče: — Večraj sem dobil nadaljno pismo od vas ter se ga zelo razveselil. Pisal sem tudi večraj Georgu-u potom ameriškega konzula v Glasgowu ter upam, da ga bo sprejel. Mi počivamo sedaj tukaj za popravil radi treh krasnih lukenj v naši ladji, katere je dobila v nekem boju z avstrijskim rušilecem pri Lands End. Na srečo ni bil noben naš deček ubit, le dva sta lahko ranjena in jaz sem se opraskal na nogi, ko sem tekkel k svojemu topu na krovu. Ampak! Videli bi, kako smo se spoprijeli s Huni. Borili smo se na razdalje 2600 jardov in naš tretji strel je uničil njegov sprednji top. Zadeh smo ga tudi v

polnem na strani, a on ni hotel sneti svoje zastave.

Nato smo šli bližje, v razdaljo nekako 400 jardov ter uničili krmarja in kvartirskega mojstra s svojimi strojnimi puškami. Nato se je rušilec udal in vzeli smo na krov 21 častnikov in 35 mož po večini ranjenih, od cele posadke 108 mož. S tem je bila dokazana premoč ameriških streleev. Skušali smo spraviti "Ulan", to je ime rušilec, v pristanišče, a dvajset minut pozneje se je že potopil. Dosedaj sem bil že trikrat v ognju a dosedaj še nikdar ranjen, hvala Bogu. Oddelek Amerikancev je večraj nabil Nemce v bližini Lens in to je bilo prvič, da je šla ameriška zastava v boj v Franciji.

Vaš sin.... Rušilec "Ulan" pripada Huzzar razredu ter je bil zgrajen leta 106. Vseboval je 400 ton ter nosil na krovu šest enajstpalčnih topov ter dve torpedni cevi. Stroji so predstavliali 6000 konjskih sil in vozili s hitrostjo 28 vozlov na uro.

Rojaki naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr. Očelah.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandoro, zastavo, regalje, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete ure, veržice, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi nas za cene vprašate. Uporabljajte stane le 2c. pa si bodele prihranili dolarje.

Centke več vrst pošljamo brezplačno. Pišite, ponj. IVAN PAJK & CO., 456 Chestnut St., CONEMAUGH, PA.

Za časa neznosne draginje

se mora vsakdo čuvati nevarnih bolezni, ki pomenijo propast družinskih prihrankov. Tukaj je vresničen pregovor "Takojšnja pomoč, je najboljša pomoč". — Zaprte, glavobol, izguba teka, splošna slabost, vsi taki znaki so opomini, da si poiščete uspešno zdravilo, pravočasno negovanje črev odstrani vse nadloge, ki bi lahko nastale v bodočnosti.

TRINER-JEVO ameriško Elixir grenko vino

je pravo zdravilo, ki ga rabite v takih slučajih. Ono izčišči čreva, odstrani vse nabirajoče se odpadke, v katerih se plode in goje bakterije, pomaga prebavi, povrne tek, krepi kri in želodec, ki se potem lahko obrani množici bakterijskih napadalecev. V gori omenjenih slučajih nastane nervoznost, nered v želodcu, pri ženskih premembah življenja ali pri premogarih v premogarskih okrajih itd. to zdravilo je priznano neprimerljivo najbolje med vsemi enakimi priredbami. Pripravljeno je le iz grenkih rastlin, bilk in skorij neprecenljive zdravniške vrednosti in čistega naravnega, močnega rdečega vina. Celo najbolj občutljiv želodec ga sprejme z lahkoto. — Cena \$1.00, v lekarnah.

TRINERJEVO OBLIŽ prinese v vaš dom pravo družinsko zdravilo. To je neprekosljivo za revmatizem ali nevralgijo, je izvrstno za poškodbe, razpokljine, otekel in ohromel vrat, itd. zelo krenčilno za utrujene mišice po trupadopolnem delu ali za utrjene noge po dolgi hoji. Cena 25 in 50c. v lekarnah, po pošti 35 in 60c.

'TRINERJEVO OLAŠATELJ KAŠLJA.

je najbolj uspešno zdravilo za prehlade in kašelj, hripavost, bronchiti s naduho, itd. Cena ista kot za obliž. Trinerjeva zdravila so dobila največje mogoče nagrade pri več mednarodnih razstavah. Zadnje nagrade: Zlata kolajna — San Francisco 1915, Grand Prix — Panama 1916.

JOSEPH TRINER, Manufacturing Chemist,

1333-1339 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

SLOVENSKO

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Incorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, box 647 Forest City, Pa.
Pomočni tajnik: AVUGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Blagajnik: JOSIP MARINČIČ, 6805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pomočni blagajnik in zaupnik: ANT. HOČEVAR, RFD. No. 2, box 114, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 65, Burdine, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kan.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Cenjena društva, oziroma njih uradniki so naprošeni pošiljati vse dopise direktno na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pa pošilja edino potoma poštne, ekspresne ali bančne denarnih nakaznic, nikakor pa ne potoma privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovčič, Farmer & Miners National Bank, Forest City, Pa.
V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakšne pomanjkljivosti, naj to nenudoma naznanijo uradu glavn. tajnika, da se zamore napako popraviti.

UMETNI JAHAC

- ROMAN -

(Nadaljevanje).

— Saj nisem niti zamišljen, niti žalosten. — Samo včasih mi pride, da bi najraje zajokal.
— Zakaj?
— Za otroci jokam.
— Za čegavimi otroci? — Kolikor mi je povedal gospod grof, niste bili nikdar poročeni in vsled tega otrok nimate. — Morda otroci kakega daljnega sorodnika?
— Ne, ne sorodnika.
— Čegavi otroci pa?
— Žalosten sem, ker ne bom nikdar več videl dveh dečkov, v bližini kojih so mi potekale najlepše ure mojega življenja.
— Gospod gozdar, izrazite se vendar malo natančneje. — Jaz vas nikakor ne morem razumeti.
— Enega otroka poznate, gospod baron — je odvrnil stari.
— In kdo je ta otrok?
— To je naš gospod grof. — Bog mu daj še dolgo vrsto let življenja. — Kako lep in vitek je postal, koliko veselja je že napravil svoji dobri materi.
— Kaj je pa z drugim otrokom? — je vprašal George nekoliko vznemirjen.
— Starec je mlačel in si brisal oči.
— Torej, kaj je z drugim?
— Vprašajte Boga! — je zastokal ubogi mož — drugi je bil njegov brat. — Skoraj na las sta si bila podobna. — Bila sta divja in razposajena, pri vsem tem pa vendar tako dobra in prijazna. — Če dneve sem preživel žnjima v gozdu. — Pokazati sem jim moral, kje gnezdi ptice, kje rastejo najboljše jagode, kod se klati zverjad in sploh vse stvari, ki morejo zanimati mlada fanta.
— Torej pravite, da drugega dečka niste nikoli več videli?
— Nikoli več — je odvrnil stari ter si otrl solzo z očesa. — Šel je v svet. — Parkrat me je še v pismu pozdravil mali George — ravno tako mu je bilo ime kakor vam, gospod baron, potem pa ni bilo od njega več nobenega glasu. — Iz dečkov sta postala mladenčca, iz mladenčev mlada moza. — In slednjič so mi povedali, da je George zapustil deželo ter neznano kam odšel. — Od onega časa žalujem za njim.
— Ali niste njegovega brata nikoli vprašali o njem?
— Starec je odkimal.
— Zakaj pa ne?
— Jaz dobro vem, kaj se spodobi in kaj ne. — Zakaj bi znova odpiral komaj zacelejeno rano? — Vesel in zadovoljen sem, da mi je že vsaj ta ostal. — Enkrat sem pa še vseeno jako premišljeval o njem.
— Kdaj pa?
— To je bilo tisti dan, ko ste stopili z gospodom grofom na naše dvorišče.
— Jaz? — je vzkliknil George s tresočim glasom.
— Da, — je odvrnil stari in skušal vjeti njegov pogled. — Ko sem vaju videl, oba tako močna in lepa, tako podobna, mi je nehote šinila misel v glavo: — Tukaj sta, slednjič sta prišla.
— No, in kaj?
— Motil sem se. — Vam je samo slučajno ime George. — Petindvajset let je seveda dolga doba. — Toda, moj Bog, moje srce se je vseeno motilo.
— Torej še niste pozabili dečka, Bartold?
— Jaz! Otroka? — Ne, ne, milostljivi gospod. — Čudno, da ga nisem pozabil. — Saj vendar ni bil moj otrok, pač pa sin mojega gospodarja. — Toda človeško življenje je že tako. — Človeku se kakšna stvar tako priljubi, da je ne more nikoli pozabiti. — In meni je priljubil ta deček.
— Prej sva govorila o prijateljih, kaj ne, gospod gozdar?
— Da, gospod baron.
— Ker ste tako odkritosrčni in tako dobri, vam jaz ponudim svoje prijateljstvo. Samo če ga hočete sprejeti?
— Gozdar ga je začuden pogledal.
— Nate, tukaj je moja roka.
— Milostljivi gospod! — je jecal gozdar. — Vi ste tako dobri, tako dobri!
Po teh besedah mi je začel solznih oči stiskati roko.
— Kam vodi ta pot? — je vprašal George nenadoma in s temi besedami prekinil pogovor.
— V gozd pelje. — Oprostite, če sem vas zapeljal. — Vi ste bili gotovo kam drugam namenjeni. — Saj pravim, stara glava.
— Nič zato. — Jaz nisem bil nikamor namenjen. Ne imel sem žel. Toda zdaj se moram vrniti. — Pozdravljeni, Bartold! —

dobro se zabavajte s svojimi ptički in divjačino. — Upam, da se bo v kratkem zopet videla. — K meni lahko pridete kadarkoli hočete, po opravi ali brez opravi. Če bo v moji moči, vam bom pomagal in vam osladil življenje.

— Ako dovolite, milostljivi gospod?
— Seveda. — Jaz ne prelomim obljube. — Pozdravljeni!
— Pozdravljen, gospod baron!
George je skočil na konja in odjahal v nasprotno smer. Bartold je še dolgo dolgo stal sredi poti, držal svojo kučmo v rokah in govoril sam s seboj:
— Prepričan sem, da bi ravno tako govoril z menoj moj mali George. — In zdi se mi, da mora biti zdaj ravno tak kot je gospod baron. — Toda, Frane, kaj ti je? — On ni in ga najbrže tudi nikoli ne bo.

Počasi in mrmrajoč sam s seboj je nadaljeval svojo pot.

15.

George je jahal po poti in je bil tudi zelo zamišljen. — Toda njegove misli so bile povsem drugačne od onih, kot jih je imel ko se je bil odpravil na izprehod.

Dospevši na cesto, je opazil veliko gručo ljudi. Ko so ga poglavci zagledali, so boječe pobegnili, ostali so pa kmetje in ženske. — Kaj pa je? — je vprašal nekega mladeniča.
— Poroča bo. — Krmarijeva hči se bo poročila. — Pravijo, da take svadbe še ni bilo v vasi.

V neposredni bližini vasi je bila sredi ceste zopet velika gruča. George se je radovedno približal in opazil sred gruča elegantno oblečenega gospoda, stoječega poleg razbitega voza. — Kolo je bilo zlomljeno, kočija precej razbita.

Kmetje so krotili konja, gospod se je radovedno oziral naokoli in si med tem snažil blatno suknjo.

Ko je opazil George se mu je spoštljivo odkril in rekel:

— Ljudje so mi povedali, da ste vi gospod baron Gayfen. — Oprostite, da se vam moram predstaviti v takem stanju. — Jaz sem baron Zubig. — Ali bi mi lahko pomagali, gospod baron iz te neprijetnosti?

— Na vsak način — je odvrnil George. — Žal mi je, da se vam je pripetila taka nesreča. — Jaz si sploh ne morem predstavljati, kako se je moglo to zgoditi na suhi cesti?

Mimo se je pripeljal lojterski voz, poln mladih ljudi, ki so peli in kričali. — Moja konja sta se začela plašiti, zavozila sta v jarek in pri tem se je strlo zadnje kolo.

— Žal mi je, neizmerno žal. — V vasi je baje neka poroka in vsled tega so kmetje malo bolj razposajeni. — Kolesa vašega voza so precej široka. — Tudi jaz imam tak voz. — Če bo kolo dovolj visoko, spravimo kočijo brez težave v vas. — Zelo bi vam bil hvaležen.

(Dalje prihodnjic).

NAZNANILO.

Društvo "Nova Domovina"
št. 295 SNPJ. v Bridgeville, Pa.,
priredi

SVOJO PRVO VESELICO

v soboto dne 22. septembra 1917
v nenuški dvorani
(German Hall) v Bridgeville.

Začetek ob 6. uri zvečer.

Tem potom vlijudo vabimo rojake in rojakinje ter vsa sosedna društva, da se te naše veselice polnoštevilno vdeležijo. Svirala bo izvrstna slovenska godba na pihala. Za dobro zabavo in izvrstno postrežbo bo skrbel v to izvoljeni odbor.

Z bratskim pozdravom

John Zigmán, tajnik.

(14-15-9)

KOLEDAR

ZA LETO 1917 ZASTONJ!

Ker mi je ostalo približno 1500 koledarjev, zato ga pošljem vsakemu zastonj, ki mi pošlje natančen naslov.

Jacob Wahörl,
6702 Bonna Ave., N. E.,
Cleveland, O.

(13-15-9)

Rad bi izvedel za svojega brata JOSIPA POZNIČ, doma iz Bočne na Stajerskem. Če se slučajno nahaja v ujetništvu, naj se mi oglasi, ali pa naj kdo drugi, ki kaj ve o njem, poroča meni. Frank Poznič, Oaklandhav. 2080 H. P., Detroit, Mich. U. S. America. (14-17-9)

Kje se nahaja LEOPOLD ULCI?

Cenjene rojake v ruskem karkor v italijanskem ujetništvu prosim, da mi javijo, ali naj se pa sam oglasi. Sporočiti mu imam zelo važne družinske stvari. Moj naslov je: Rudolph Kohls, Box 336, Moon Run, Pa. U. S. America. (13-15-9)

Rad bi izvedel, kje se nahaja moj brat FRANK CONTENTI.

Pred tremi leti je bil v Westland, Washington Co., Pa., in pisal sem mu že več pismem, pa ne dobim nobenega odgovora. Prosim cenjene rojake tam v okolici, ali pa kateri ga poznajo, naj mi naznanijo njegov naslov, ako pa on sam čita, naj mi blagovoli odgovoriti, ker se bojim, da se je zgodila kakšna nesreča. — John Contenti, R. F. D. 2, Box 89, West Newton, Pa. (13-15-9)

PRIPOROČILO.

Rojakom v Chicagu in sploh v državi Illinois naznanjamo, da jih bo obiskal naš rojak

Mr. OTTO FREEDER.

ki je pooblaščen pobirati naročnine za "Glas Naroda" in izdajati pravomočna potrdila. Cenjena rojaka ga tople priporočamo, da mu bodo bili na uslugo.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Pri spahenju in zdrobljenju

vrgnite takoj s Dr. Richter-jevem

PAIN-EXPELLER

V rabi že 50 let pri slovenskih družinah in priljubljen kot domače sredstvo.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra.

35 in 65c v lekarnah in naravnost od

r. AD. RICHTER & CO.

14-20 Washington Street, New York, N. Y.

Iščem svojega prijatelja JOHNA ZUPAN, doma iz Višnje gore na Dolenjskem. Pred šestimi meseci sva bila skupaj na Sublet, Wyo., in zdaj sem pa izgubil njegov naslov. Če kdo ve, naj mi naznani, ali naj se pa sam javi. — John Severs, 415 Shieds Ave., Butte, Mont. (15-18-9)

VABILO

IZLET ALI PIKNIK,

katerega priredi

novovstanovljeno pevsko društvo

"VESELI PLANINC"

v nedeljo dne 30. septembra 1917

v Newtown, Pa.,

ali podomače "na Karpatih".

Vstopnina za moške je en dolar, ženske so vstopnine proste.

Na programu imamo zelo lepe pesmi in mešan zbor bo pel dve krasni pesmi. Tudi tamburaški nam bodo veselje delali.

Tem potom vabimo vsa pevka društva, kakor tudi vse rojake in rojakinje, da se polnoštevilno vdeležijo.

Na Franklin Loop bodo čakali avtomobili, kateri bodo vozili za zelo nizko ceno.

Za izvrstno zabavo in fini prigrizek bo skrbel Odbor.

(14-17-9)

Ako je kateri od naših sinov LADI-SLAV, BOGOMIR in KAJE-TAN, oziroma bratov RAFA-EL in ALEKSANDER PREM-RU, vulgo Pavletovi, iz trga Vipava, v ujetništvu, naj mi takoj piše. Zajedno prosim rojake-ujetnike, ako je kateremu kaj znano o njih ali o moji družini, ali o usodi Vipavev sploh, da mi blagovoli naprebrano resnico poročati. Prvo istinito vest primerno nagradim. Pozdrave vsem znancem ujetnikom pošiljata John Premur in Christian Premur, 63 Winfield St., South Norwalk, Conn. U. S. America. (13-15-9)

HARMONIKE

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

Če bi kateri od naših rojakov imel kakšno stvar, ki jo bi rad prodal, naj jo pošlje na naš rojak, ki jo bo prodal za našo račun.

Mr. Otto Freeder, 100 E. 12th St., New York, N. Y.

\$5.00 NAGRADE

dobi oni, ki mi prvi naznani naslov nekega ničevrednega, kateri se izdaja za Franka Kokal, dočim je njegovo ime Frank Kerhlikar, doma iz Domžal, okraj Kamnik. Star je 35 let in je srednje vitke postave, eiganskega kozavega obraza, črnih las in oči. Pri meni je stanoval dva tedna, pobral v denarju, obični in zlatinai za skupno vrednost \$68.00 ter jo neznano kam pomikal. Tu sem je prišel iz Clevelanda ali pa Fairmont, W. Va., in govoril, da namerava v Monongahela City. Moj naslov je: Urban Podobnik, Box 28, Bendling, Pa.

Rad bi izvedel za naslov svojega brata ANTONA SERCER, doma iz vasi Žurg, občina Osilnica. Pred štirimi meseci se je nahajal na Durbin, W. Va., in sedaj ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. Peter Sercer, 546 E. 152 St., Collinwood, Cleveland, Ohio. (13-15-9)

Rad bi izvedel za JOHNA BOGOVIČ, doma iz vasi Dolško, pošta Sevnica ob Savi na Sp. Stajerskem. Meseca maja tega leta je odšel iz Cumberlanda, Wyo., ne vem kam, domnevam nekam v Colorado. Ker mu imam več važnega sporočiti, zato prosim cenjene rojake, ako kateri ve za njegov naslov, naj mi ga blagovoli naznaniti, ali pa naj se sam zgasi na naslov: Joseph Glass, Box 17, Glenoe, Wyo.

Rad bi izvedel za naslov svojega brata ANTONA SERCER, doma iz vasi Žurg, občina Osilnica. Pred štirimi meseci se je nahajal na Durbin, W. Va., in sedaj ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. Peter Sercer, 546 E. 152 St., Collinwood, Cleveland, Ohio. (13-15-9)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata ANTONA SERCER, doma iz vasi Žurg, občina Osilnica. Pred štirimi meseci se je nahajal na Durbin, W. Va., in sedaj ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. Peter Sercer, 546 E. 152 St., Collinwood, Cleveland, Ohio. (13-15-9)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata ANTONA SERCER, doma iz vasi Žurg, občina Osilnica. Pred štirimi meseci se je nahajal na Durbin, W. Va., in sedaj ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. Peter Sercer, 546 E. 152 St., Collinwood, Cleveland, Ohio. (13-15-9)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata ANTONA SERCER, doma iz vasi Žurg, občina Osilnica. Pred štirimi meseci se je nahajal na Durbin, W. Va., in sedaj ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. Peter Sercer, 546 E. 152 St., Collinwood, Cleveland, Ohio. (13-15-9)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata ANTONA SERCER, doma iz vasi Žurg, občina Osilnica. Pred štirimi meseci se je nahajal na Durbin, W. Va., in sedaj ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. Peter Sercer, 546 E. 152 St., Collinwood, Cleveland, Ohio. (13-15-9)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata ANTONA SERCER, doma iz vasi Žurg, občina Osilnica. Pred štirimi meseci se je nahajal na Durbin, W. Va., in sedaj ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. Peter Sercer, 546 E. 152 St., Collinwood, Cleveland, Ohio. (13-15-9)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata ANTONA SERCER, doma iz vasi Žurg, občina Osilnica. Pred štirimi meseci se je nahajal na Durbin, W. Va., in sedaj ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. Peter Sercer, 546 E. 152 St., Collinwood, Cleveland, Ohio. (13-15-9)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata ANTONA SERCER, doma iz vasi Žurg, občina Osilnica. Pred štirimi meseci se je nahajal na Durbin, W. Va., in sedaj ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. Peter Sercer, 546 E. 152 St., Collinwood, Cleveland, Ohio. (13-15-9)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata ANTONA SERCER, doma iz vasi Žurg, občina Osilnica. Pred štirimi meseci se je nahajal na Durbin, W. Va., in sedaj ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. Peter Sercer, 546 E. 152 St., Collinwood, Cleveland, Ohio. (13-15-9)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata ANTONA SERCER, doma iz vasi Žurg, občina Osilnica. Pred štirimi meseci se je nahajal na Durbin, W. Va., in sedaj ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. Peter Sercer, 546 E. 152 St., Collinwood, Cleveland, Ohio. (13-15-9)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata ANTONA SERCER, doma iz vasi Žurg, občina Osilnica. Pred štirimi meseci se je nahajal na Durbin, W. Va., in sedaj ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam